

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur

TIBET

Nummer 83

Årgang 29

December 2013

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur**Adresse:** Jansvej 12, 2. tv.2300 København S**E-mail:** dstk.info@gmail.com**Web:** http://dstk.dk**Telefon:**Formand/redaktion/butik: 40 17 13 72
eller 20 30 38 18.Næstformand/spørgsmål vedr. sponsorship
og medlemskab: 21 25 56 71

Telefontid: onsdage kl. 17:00—19:00.

DSTK's bestyrelse består af:Grethe Sørvig, (formand, ansvarshavende
redaktør, layout, butik), Uffe Meulen-
gracht Hansen (næstformand, ansvarlig for
sponsorship og medlemsdatabaser), Jørgen
Evang, Lillian Evang og Györgyi Lenke
Barna. Suppleant: Wangdi Gyalyen. Revi-
sor: Jonna Rives og Birgit Nielsen. Eks-
tern regnskabsfører: Wendel Cph.**Kontingent:**

Enkelt medlemskab: 250 kr

To i samme husstand: 350 kr

Firmaer: 500 kr

Kontingent og gavebidrag til Selskabetindbetales på: reg. nr.: 1551, kontonum-
mer: 342 87 88. Kontingentet dækker bl.a.
Selskabets daglige drift, udgifter til tryk-
ning og forsendelse af medlemsblad, samt
arrangementer for medlemmer. Du bliver
automatisk sponsor som medlem da 10 Kr.
af hvert betalte kontingent går til de hjæl-
peprojekter som støttes af DSTK.**Sponsorbidrag:**Indsættes på: reg. nr. 1551, kontonummer:
342 87 88. Læs mere om de projekter du
kan støtte gennem Selskabet på vores
hjemmeside, under fanebladet 'Aktuelle
projekter'.**Redaktion:**Ansvarlig redaktør: Grethe Sørvig, bi-
dragsydere og korrektur: Jørgen Evang,
Lillian Evang, og Györgyi Lenke Barna.
Layout: Grethe Sørvig
Forsidebillede: Dorje Sempa, bagside:
Kalachakra mandala.**Tekstbidrag til bladet:**Modtages gerne. Kontakt redaktionen på:
soriggrethe@hotmail.com hvis du gerne
vil bidrage med eller har forslag til en arti-
kel.

Indhold

Purma Yutso—Den Flyvende Turkis.....	3
Tre Kvindelige Mystikere (2).....	9
Khandro Rinpoche.....	17
Hosoo & Transmongolia.....	20
Turen Kathmandu til Lhasa (1).....	21
Yogien Milarepa.....	27
Invitation til Losar.....	30

Annoncer i 'Tibet'. Obs! Rabat:

Firmaer, der giver mindst 10 % rabat til medlemmer af DSTK, får det samme antal % i rabat for en annonce i bladet, og et eget faneblad med oplysning om denne rabat på Selskabets hjemmeside i 1/2 år.

Bladet når ud til flere hundrede personer med særlig interesse for det tibetanske kulturområde, dvs. Tibet, Mongoliet, Nepal, Bhutan og Sikkim. Hvis din annonce gælder en restaurant, foredrag, film, varer eller rejser, der relaterer til denne målgruppe, er det en rigtig god ide at annoncere i 'Tibet'.

Priser og opsætning:

Annoncestørrelse:	Pris for farveannoncer:
1/8 side: 1 spalte: 53 x 86	450,-
1/4 side: 2 spalter: 114 x 86	750,-
1/2 side: 175 x 112	1000,-
1 helside 175 x 226	1700,-

Purma Yutso

- Den Flyvende Turkis -

*Tekst og foto: Ole Ejnar Hansen,
forfatter og rejseleder.*

Lastbilen har tabt pusten, stønner efter vejret som en højdesyg turist og går i stå igen og igen. Jeg tror, vi har haft tre stop inden for de første fem kilometer. Men der er heldigvis ikke langt til Dalung. Det er en stor landsby med et genopbygget kloster. Vi holder i en gyde, betaler, og Trinle leder os til det lokale tehus.

Vi vil gerne videre allerede i dag, hvis det kan lade sig gøre. "Er der nogle, der kan hjælpe os med et par yak eller ponyer?" spørger vi. Tja, siger en mand, måske, vi har ingen yaks her, men han vil da gerne hjælpe os til Shangda dybere inde mellem bjergene. Han kan tilbyde en tohjulet hestekærre for 30 yuan – why not?

Vi forlod Lhasa tidligt i morges. Kørte med jeep til Nagartse og fik dér liftet med lastbilen, en gammel kinesisk lastbil. Jeg er denne gang i Tibet med Peter Viuf Johansen. Vi har ikke rejst sammen før, men Peter har accepteret to for mig afgørende forhold: 1. Vi skal medbringe en engelsktalende tibetansk guide/tolk. 2. Vi skal søge transporthjælp hos lokale yakdrivere undervejs.

Jeg medbringer således en duffle bag, som er upraktisk at bære på ryggen, og lad mig sige med det samme: Det sidste var en fejl disposition fra min side. I ukendt land er det altid bedst at kunne operere uafhængigt.

Vi har truffet aftale med en tibetaner om at være vores tolk undervejs. Han hedder Trinle, er 21 år, vil gerne engang være rigtig guide og taler rimeligt engelsk. Han forlanger 100 yuan om dagen, alt for meget, men grundet tidnød accepterer vi.

Vores mål er Purma søen tæt på grænsen til Bhutan. Under store befriende landsby-grin er vi på vej til eventyr. Tenzing, som vor hestekærre-mand hedder, smiler opmuntrende til os. Men selv om vi kan slænge os op ad bagagen, er det bumlet og ret ubekvem. Det varer ikke længe, inden vi foretrækker at gå ved siden af.

Vi er hurtigt i yakland, en bred dal med mange landsbyer og hundredvis af yak, dri og andre græssende dyr. Dalen emmer af velstand, og kvæget sukker af fryd, mens det ledes hjem til malkning. Passerer et stort smukt kloster, kaldet Tara Gompa, og endelig efter ca. to og en halv time stopper vi i landsbyen

Shangda.

Stort show, da vi rejser det lille telt, alle skal se eller være med. Vi tager afsked med Tenzing, solen går ned, og straks er det koldt her i 4.400 meters højde. Varmer lidt mad og springer i posen. Trinle sover i et landsbyhus.

Om hvordan det lykkes for os at lokke Karma væk fra høstarbejdet og føre os over passet til Purma Tso

I Shangda er man ved at høste, og det er da nok så spændende. Men for vores videre færd er det ikke så godt, for alle er selvfølgelig stærkt optaget af deres eget. Men det er nu, vi er her, så vi presser på, og da vi lugter langt væk af penge, er der endelig én, der tilbyder sig. 70 yuan for at bringe os til Tyu Gompa ved søen, og det samme for at gå alene tilbage. Igen en høj pris, men efter lidt forhandling accepterer han 100 yuan i alt. Og efter lidt mere spilfægteri om penge her og nu lover han at være klar i løbet af en halv time.

Det er også på høje tid. Klokken er 13.00, og det er faktisk for sent. Trinle trækker to yaks ud fra folden, og vores

Tyu Gompa, den store blå sø og Kula Kangri, 7.538 meter, på grænsen til Bhutan.

tasker bliver spændt på. Vejen er ikke til at tage fejl af, for enden af dalen ser vi passet Ye La, så Peter og jeg går i forvejen, mens Karma, som vores nye ven hedder, får sig lidt mad.

Jeg er så heldig at finde et fossil, som stammer helt tilbage fra dengang, Himalaya og store dele af Tibet var havbund. Trinle har aldrig set noget lignende, og min forklaring om et ocean, forstenede fiskedyr og millioner af år får ham til at kikke på mig med et udtryk i øjnene som "manden er gal".

Efter godt fem timer er vi endelig i passet Ye La 5.165 m., og Purma Yutso åbenbarer sig for vore øjne. Hvilket herligt syn, en stor blå sø, vel 30-35 km lang, med mægtige snetinder som bagtæppe.

Vi gætter på, at den store ispannsrede tinde på østsiden er den 7.500 meter høje Kula Kangri. Søen er ganske rolig i dag, siger Tenzing og fortæller, at når skyer trækker et slør hen over vandet, ja så bliver hele sceneriet luftigt og svævende... "Den flyvende Turkis".

"Lha so sososoooo," – Guderne skal sejre, råber Karma, da jeg slipper hundredvis af *lungta-pergament*er ud over passet. Dette for at minde de fæle dæmoner – der altid lurar lige om hjørnet – om, at vi er i budha dharmaens land.

Heroppe i højderne går yak og dri på græs, tilsyneladende uden opsyn. En sti fører ned mod en lille høj ved den østlige

ende af Purma.

Vi kan ikke se den endnu, men dér bag højen skal Tyu Gompa og en lille landsby befinde sig. Det er sent, vi er trætte.

Mens vi tumler ned mod søen, kaster aftensolen sine varme farver ud over sceneriet. Et hverdagsmirakel, som burde opleves, ikke blot registreres. Det er som en eksplosion i rødt, orange og gult.

Men som så ofte i disse tibetanske bjerge – lydløst, stumt, som en film hvor lydsporet er lukket ned... Men vi har travlt med at komme under tag og til ro.

Vore 15 meter lange skygger tones ud, kun vore ansigter lyser lidt endnu. Men mørket kommer hurtigt, den sidste time famler vi os usikkert ned over bakken til landsbyen ved søen. Klokken 20.30 og syv timer efter, vi har forladt Shangda står vi tilsyneladende uden for en by. Kan intet se, intet lys overhovedet. Men hundene har for længst mærket vores komme og hyler i vilden sky.

Her står vi så i buldermørke og småskændes med Karma. Han vil ikke ind i byen, vil spænde fra og have resten af sine penge. Han siger noget til Trinle om at gå hjem til Shangda allerede i aften!

Vi sender Trinle ind i byen for at skaffe os et sted at sove. Hører ham kalde efter hjælp mellem de nervøse hunde, og omsider tændes der lygter, og folk kommer ud

af husene.

Tumult, snakken, fnisende unger og flaksende lygter... men efter en tid vises vi til et hus midt i byen. Det er dzongpön (borgmesteren), som har taget hånd om situationen, og snart efter sidder vi i et gæstehus med seks senge og elektrisk lys fra en generator. Kan det være bedre?

Om hygge og nærvær – meget langt fra "andedammen"

Vågner dejlig varm efter lang nats søvn. Tyu ligger 30 meter over søen og mere end 5.000 meter over havets overflade. Her bor ca. 120 mennesker, og familierne lever af, hvad yak og dri kan give af mælkeprodukter samt uld, skind og kød. I fællesskab holder de 4.000 får og geder

Fra byens torv ser vi ud over den østlige side af Purma direkte mod det 6.425 meter høje bjerg Manda Kang. Men lidt længere væk nede på grænsen til Bhutan er den virkelige tinde, det 7.554 meter høje Kula Kangri.

Purma søen er beliggende i en fjern og isoleret egn kaldet Lhodrak, men ikke desto mindre ser vi med jævne mellemrum jeeps og lastbiler komme op fra de dybe dale nær Bhutan.

Til morgen er her fuldstændig stille og fredfyldt. Ingen vind til at bevæge bedeflagene eller kruse liv i søen. Ingen lyde, end ikke ungers leg høres. En æterisk verden af form og farve, næsten for stille og fredfyldt til at være virkelig... og det er netop det specielle ved tibetanske scenerier.

Ved middagstid, hvor solen rigtig har styrke, samles folk på torvet. Især gamle mænd og kvinder, men også unge mødre med deres småbørn. De fleste spinder yak- eller fåreuld, enkelte karter. Drengene render rundt og er småfrække. Men alle hygger sig gevaldigt i denne afslappede atmosfære, og så er der jo os at snakke om.

Hygge – dette ærkedanske begreb, som nogen siger, at vi er berømte for ude i den store verden. Men hvor findes hyggen i dagens arbejdsstressede og fremmedfjendske Danmark? Næ, kom til Tibet og Nepal, så vil du opleve hygge. Dette at naboer og bekendte kan mødes en stund som fx her på det ydmyge torv og sludre om løst og fast. Sætte sig ud i solen og gnide sit lille barn i olie eller afluse hinandens hår, samtidig med at man ved, at man intet forsømmer. Småungerne er hele tiden genstand for op-

mærksomhed. Med smørglinsende hår og godt indpakkede går de fra hånd til hånd, mor til bedstefar, bror til søster. Kys, kram og nusseri. Jeg kan ikke løsrive mig fra dette røhyggelige samvær.

En pige på vel 15-16 år kommer til, og straks er der en af de unge mødre, der med kropssprog spørger, om jeg vil sove med pigen? Først tror jeg, at jeg har misforstået, men nej, hun insisterer, og pigen ser lidt forlegen ud. Jeg takker nej og viser med min ring, at jeg allerede er gift. Jamen så ham derinde (Peter), siger de frittende.

I morgen går vi videre, for Trinle har fået kontakt til to unge gutter, der vil følge os hele vejen til landsbyen Dzongu ved den anden ende af søen.

Om forskellige værdier

Gato og Sangey har slægtninge langs søen, men de har også et alvorligt ærinde ude vestpå. For et år siden blev en yak væk for dem. Nu har de fået underretning om, at en yak meget lig den mistede er set i en landsby ude vest for Purma. En yak er kostbar, ofte repræsenterer den en værdi af 2.500 yuan. "Er den brændemærket?" spørger vi. Nej, men den har en meget let genkendelig blis og hale, er svaret. Hm, tænker jeg, det

bliver vist ikke så let at afklare.

Peter er ikke rigtigt akklimatiseret og derfor ikke på toppen, og under alle omstændigheder finder vi det for langt at gå 30-40 kilometer, som vi skønner, at der er til Dzongu. Folkene har forlangt 50 yuan for at følge os dertil. Men også fortalt, at de har en onkel, der lever godt halvvejs. Vi tilbyder 100 yuan, men vil dele turen op i to dage og overnatte ved denne onkel.

Kl. 09.00 er de klar, solen er igen hængt op og lokker godtfolk af huse. Vore folk er unge gutter, vel 20 og 30 år, og brødre. De er mødt op med to stærke tyre, og mens de spænder på, siger vi pænt farvel og tak til dzongpön og den lille landsby.

Der er en jeepvej ca. 50 meter over søen, så den følger vi det første par timer. Der står os en kold vind i møde, jeg måler +5,5 på brystet og 36 grader på ryggen, hvor solen bager.

Nede ved søbredden ser vi et ensomt telt og nogle drier og kalve. En mand vinker, det er slægtninge, så vi slår et smut forbi. En ældre bror er ved at malke drierne.

Det er igen malketid for de mange pashmina geder ved Nera, Purma Yutsu

Otte kalve står bundet, og efter at de har suttet mælkeflovet i gang, bliver de med fast hånd hevet fra. Men det er minimalt, hvad de giver, måske én liter fed mælk.

Udsigten ned over Purma Yutso er storslået, og de hvide tinder, som er en effektiv grænse ind mod Bhutan, skifter ustandselig form og karakter. Jeg drømmer mig ind over disse eventyrlige bjerge, der ifølge kortet bl.a. hedder Jejekangphu Kang og Table Mountain, begge godt 7.000 m. og ganske sikkert stadig jomfrueligt land, da bjergbestigning er en helt ny aktivitet i Bhutan.

Hvor jeepvejen svinger væk fra søen og ned mod Shangda, finder vi et læstet og meddeler Trinle, at vi vil have en middags-pause. Det er ikke første gang, vi stopper og hviler lidt. Men nu reagerer den unge Sangey, som er stærkt irriteret over vore stop. Via Trinle prøver vi at fortælle ham, at han de facto er ansat af os, så det er os, der bestemmer farten.

Men sådan noget vrøvl kan han selvfølgelig overhovedet ikke forstå. Sangey er så oprevet, at han til Trinle siger: "Hvis de ikke kan gå, så skulle de hellere blive væk, måske skulle han spænde fra og gå hjem." Skal man le eller græde? Trinle græmmer sig i hvert fald. Vi prøver at tage det pæda-

gogisk.

Sagen er den, at disse folk, som kun har lidt eller ingen erfaring med fremmede, ikke er vant til eller indstillet på at arbejde for andre end dem selv og familien.

100 yuan for to dages arbejde – eller skal vi sige for at gå til Dzongu for at søge efter sin forsvundne yak, er særdeles godt betalt. Til sammenligning tjener en politimand i Lhasa 300 yuan om måneden. Vort problem er, at uden ekstra god betaling får vi ingen til at rejse sig fra det hyggelige torv. Anden omgang handler om at få Trinle til at fortælle Sangey, at vi er her for vores fornøjelse...

Vi er klar over, at det kræver god fysik; vi gør det, så godt vi kan, men selvfølgelig vil vi bestemme farten. Senere har Trinle en god snak med Sangey, og det lader til, han forstår det bedre.

Vi medbringer en hel taske fuld af frysetørret mad, noget Peter organiserede hjemme i Danmark, mens jeg var på job – i øvrigt her i Tibet, (så derfor er jeg bedre akklimatiseret end Peter). Tyrolergryde, chili con carne, pasta bolognese, dertil et udvalg af morgenmad samt te, kaffe og mælkepulver. Peter har desuden medbragt en velfungerende multibrænder, som i øjeblikket

Hvis man vil ud til steder langt fra alfarvej, må man tage den transport der er til rådighed.

Ud af det bare ingenting springer fem chiru antiloper.

kører på indisk diesel. Så alt i alt har jeg aldrig været så velforsynet med madvarer som nu.

Vi tilbyder vores utålmodige ven en portion tyroler til afveksling fra den trivielle tsampa. Han takker ja, men var ikke mere begejstret, end at han overlod halvdelen til naturens hungrende væsener.

Det er en øde egn af Tibet, vi har valgt. Sceneriet er som i Vestt Tibet, tørt og goldt, men kan dog skaffe føde og næring til en halv snes små byer omkring søen.

Det sparsomme græs er her i oktober gnavet helt ned til rødderne, og vi ser da heller ikke meget vildt. Hvad ser vi? Ravne, gulnæbbede alliker og ikke mindst lemminger, der fiser nervøst fra hul til hul.

En enkelt kanin i ny og næ og små fine grå- eller snespurve – så er det sagt. Edelweiss vokser overalt, men er meget undertrykt af det barske klima. Jeg er lige ved at tro, at lemmingerne lever af edelweiss.

Men netop som jeg tænker dette, siger en af folkene "nayaia!" og peger ned mod søen, hvor en flok antiloper på vel 30 stykker er nede for at drikke. De er langt væk, men i kikkerten ser jeg dem klart.

Nayaia kaldes de åbenbart her, men jeg er sikker på, at det er churi antiloper. En stærkt truet art, der jages og handles for dens superfine uld.

Skæv af gedelort og gyllegas

Vi når passet 5.200 m. Har vel gået fire-fem timer, men har med andre ord kun løftet os 200 meter op, og alligevel er vi flade for i dag. Ser tilbage, hvor vore lokale venner kyser dyrene op mod os.

Under os ligger søen, og den lokale skyts-gud, Kula Kangri-bjerget, troner ude mod øst. Alt i alt et tidløst billede...

I min bagage har jeg frysetørret mad og nescafé, jeg er hjemme igen om to uger. Ved min side ser jeg to unge gutter fra – jeg er lige ved at sige "jernalderen". De har aldrig været i Lhasa eller nogen større by og lever i et land, som ikke har forandret sig meget, siden det indiske subkontinent hævede Himalaya op fra bunden af Thetyshavet for millioner år siden... Jeg fjols, hvordan kan jeg tro, at vi "taler samme sprog"?

På vej ned møder vi en hyrde med hundreder af geder og får, Sangey og Gato's onkel, og snart efter dukker hans lille farm op. Nera kaldes stedet. Farm er så meget sagt, Nera er et par stenfolde og en eneboerbolig. Uret viser 16.00, solen smiler stadig venligt ned til os, men det er en flygtig glæde, kun bundet til strålevarmen. Snart dør hun hen, og aftenens og nattens råkulde hersker. Så det handler

om at få rejst teltet og varmet noget mad i en fart. Gato og hans tre venner er gået videre til landsbyen Dzongu. Sangey og Trinkle finder plads hos hyrden.

For 120. gang vender jeg mig rundt. Ser at Peter sover trygt med tophue og næsen godt nede.

Klokken er 07.00, og det er ikke så koldt som forventet. Termometeret viser +3,5 grader, og trods det at jeg må lukke hele den øverste del af soveposen med sikkerhedsnåle, har jeg ikke frosset.

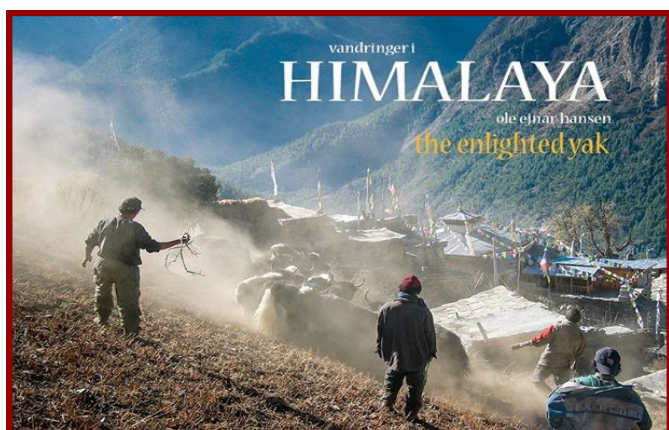
Dyrene plirrer nervøst med øjnene, da jeg er ude for at besøge mit morgentoilette. Ganske tæt ligger de sammen i de to stenfolde, godt beskyttet mod ulve og andet djævelskab. Vores unge ven Trinle har også ligget tæt. Fortumlet kommer han ud af hyrdens hus, beskidt og halvskæv af at indånde gyllegas og røgen af gedelort hele natten. Ikke det bedste han havde oplevet.

Sangeys onkel er 64 år og har været hyrde i 40 år. Han bor det meste af året her ved Nera og tilser 400 geder og får. Hans barnebarn Tashi Dolma er netop ved at malke en lang række geder. Sangey siger, at der kun er ca. tre timer herfra til Dzongu, og at vi kan bruge al den tid, vi ønsker, på turen! Er vi alligevel ved at tale samme sprog?

Ole Ejnar Hansen, f. 1943, er uddannet litograf og socialpædagog. Han var første gang i Tibet i 1985, hvor han rejste illegalt, til fods, hest, tuktuk og tilgængelige lastbiler gennem Vest Tibet til Mount Kailash, som han siden har besøgt 4 gange, både som rejseleder og alene. Han har også, i mange år, været rejseleder i andre egne af Tibet, samt i Nepal, Bhutan og i Nord Indien. Hans mange rejser har resulteret i 2 bøger, "Tibet—blandt åndemanere og melædere" (1998) og hans nye anmelderroste bog, "Vandringer i Himalaya—The Enlightened Yak" (2013, Forlaget Enlightened Yak).

Ny, stor rejse og fotobog af Ole Ejnar Hansen:

FRA INDLEDNINGEN:

"En drøm, et liv, et eventyr på Himalayas stier gennem 28 år

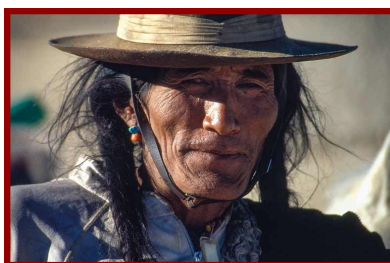
Mit Himalaya er især grænselandet mellem Tibet og Nepal/Indien. Der hvor dybe dale ender i pas, som leder over verdens højeste bjerge, til nye dale. Eller fortsætter ind i højlandet Tibet—Verdens Tag. Dér hvor handelskaravaner engang skabte rigdom i Himalaya. Dér hvor hinduisme, shamanisme og tibetansk buddhisme mødes...og dér hvor dæmonerne lurer lige om hjørnet...

(...) Det har altid ligget mig nær at iagttage, registrere og nedskrive de følelser der kommer til mig på lange rejser. Og de kommer nemt og i en lin strøm når man vandrer. Ikke mindst mødet med Himalayas venlige folk, men også naturbeskrivelser, stemninger, tanker og fantasier. Så med vægten på mine bedste fotos betragter jeg mig selv som en historie—og billedmager i bred forstand. (...)”

ANMELDELSER:

”Ole Ejnar Hansen er med sin nye bog ”The Enlightened Yak—Vandringer i Himalaya” overgået til klassen af den tidløse opdagere, der beviser at de store eventyr alene er gemt i os selv, gennem viljen og formåen—der hvor livet ikke er et foretagne for tilskuere. Ole Ejnar Hansen er en af de få danskere, der har erfaringen og indsigten til at udgive en så stor Himalayaskildring som ”Enlightened Yak—Vandringer i Himalaya”. Fakta: 237 sider med masser af vidunderlige billeder og historier fra hele Himalaya”. **Kipling Travel.**

”...Det er en vidunderlig bog, du er ude med. Skønne billeder og fine tekster. Jeg er meget glad for at jeg købte den. Den ligger her på sofabordet, og flere har slået op i den og frydet sig over billederne. Den får jeg glæde af. Mange tak.” **Helle Juhl, Gentofte.**

” Ole Ejnar Hansens nyeste bog ”Vandringer i Himalaya” er gennemsyret af fortællerglæde og menneskekundskab. Hans beretninger er levende og vidner om et enormt kendskab til Himalaya. Jeg havde fornøjelsen af at have ham som guide på en rejse i Himalaya kongeriger for et par år siden. Det blev en uforglemmelig tur takket være Ole. Han har en fabelagtig evne til at komme i kontakt med de lokale, hvad enten det er børn eller gamle koner. Og hans fotos er fremragende. ”Vandringer i Himalaya” er et flot værk, som man hellere end gerne kommer tilbage til”. **Hanne Wurtz, Århus.**

237 sider. Pris: Kr. 370,00 inkl. porto

Tre Kvindelige Mystikere

- Beretninger -

Af Anne-Sophie Bernstorff

& Tove Ahlmark

Del 2:2

Machig Lapdron 1055-1145 (1)

De usædvanlige tegn ved Machig Lapdrons fødsel

Biografien om Machig Lapdron fortæller:

I Indien var der i det 11. århundrede en konge, som havde en søn Monlam Drup, der blev munk. Sønnen så mange visioner, hvori han fik besked på, at han skulle drage til Tibet for at gavne alle levende væsener. Det gjorde han imidlertid ikke. En mørkeblå drabelig dakini, en slags guddom, der holdt en stav og en kroget kniv, dukkede op og sagde: ”Nu må du love at tage til Tibet. Jeg vil dræbe dig, og din bevidsthed vil gå ind i mig.”

Mens hun sagde sådan, løftede hun kniven for at dræbe Monlam Drub, og idet hun foregav at dræbe ham, gik hans bevidsthed ind i hende, og på denne måde kom han til Tibet uden forhindringer.

Samtidigt hermed var der i Tibet en adelsmand og hans kone, der var aktive dharmaudøvere og blev betragtet som bodhisattvaer. Nu skete der det, at adelsmandens kone, Bum Cham, blev gravid. Ved den lejlighed bevirkede dakinien, at den indiske munk Monlam Drubs bevidsthed gik ind i det ufødte barn. Således kom Monlam Drup på et bevidsthedsmæssigt plan til Tibet.

Samtidigt dvs. i undfangelsesøjeblikket, drømte Bum Cham, hvis navn betyder ”Stor adelskvinde”, følgende:

Drøm:

Bum Cham gennemgik en renselse ved at fire dakinier...hældte vand ned over hendes hoved. Derpå blev hun æret som en moder af syv dakinier...De ønskede, at hun som kommende moder måtte få det godt.

En vred dakini med et følge af fire blå dakinier dukkede nu op rundt omkring hende. Den vrede dakini så ud som den dakini, Monlam Drubs bevidsthed var gået ind i. Hun løftede sin krogede kniv og truede moderen, Bum Cham, med, at hun ville skære hendes uvidende hjerte ud. Det blev ikke ved truslen, for hun tog faktisk fat i moderens krop og skar hendes hjerte ud.

Det udskårne hjerte gav den vrede dakini til den nærmeste i sit følge, og i hendes hovedskalsbæger lagde hun moderens hjerte, hvorefter de alle gav sig til at spise det.

Ind i moderen, Bum Chams, åbne krop lagde den vrede dakini nu en konkylie. Denne konkylie, hvis spiral drejede til højre, gav genlyd i hele verden, når der blæstes i den. Fra konkylie udgik et lysende hvidt A, som

er urlyden, og derved repræsenterede den ur-visdommen.

Da denne ur-visdom var blevet lagt ind i moderen, Bum Cham, oplevede hun, at de lysstråler, der udgik fra dakinierne forsvandt ind i hende selv, og at himlen omkring hende blev lysende, da alle dakinierne opløstes.

Da den tibetanske adelskvinde Bum Cham drømte denne drøm, blev hun hverken bange eller forskrækket, snarere tværtimod. Hun følte sig faktisk meget bedre tilpas, efter at dakinien havde taget hendes hjerte ud. Hun var glad og havde slet ikke følt nogen smerte, og hendes bevidsthed var klar. Og nu var hun gravid med det barn, der skulle blive Machig Lapdron.

Der blev altså i biografien nævnt mange gode tegn i forbindelse med Machig Lapdrons fødsel. Det er værd at lægge mærke til, at disse tegn er blevet bevaret, da de oftest er gået i glemmebogen i forældrenes skuffelse over, at barnet blev en pige.

Den ovenfor nævnte drøm er et af tegnene, andre er, at Bum Cham, der var 48 år, kom til at se meget ung ud, så ung, at hun lignede datteren på 16. Bum Cham fik også nye evner i form af en slags klarsyn, og hun blev i stand til at forstå andre menneskers lidelse.

Barnet med de usædvanlige evner

Inden Machig Lapdron blev otte år, var hun i stand til både at læse og skrive. Hun holdt meget af at recitere mantraer og lave glidefald. Hun blev tidligt kendt for sine usædvanlige evner. Hun var så hurtig til at læse, at hun var hurtigere end de voksne, og hun blev inviteret til at læse op for andre, bl.a. i et munkekloster.

Hun fik navnet Lapdron, som betyder Falken fra Lap; Lap var navnet på hendes hjemegn. Machig Lapdron rejste sammen med sin moder rundt i Tibet for at få undervisning. Et sted blev de i fem år, for at Machig Lapdron kunne studere Prajnaparamita, en tekstsamling med en filosofisk redegørelse for opfattelsen af tomhed og visdom. (se indsats ”De fem tekstsamlinger”).

Tretten år gammel mistede hun sin moder, men hun fortsatte med at foretage de lange vandringer for at få belæringer hos mestre i Tibet. I kraft af sin tilknytning til adelen havde hun mange kontakter, og hun opsøgte lærere og klostre, der kunne tilbyde hende gode forhold. Hun var også smukt påklædt og havde tilsyneladende ingen økonomiske problemer.

Hendes evne til at læse op blev berømmet, men en dag mødte hun en lama, der stillede spørgsmål til hendes oplæsning. Han ville vide, om hun også forstod, hvad hun læste.

Hun læste Prajnaparamita, og hun besvarede hans spørgsmål korrekt. Derefter underviste han hende i, hvorledes det, hun læste, også kunne blive en del af hende selv. Hun blev undervist i, hvorledes hendes store viden kunne ændres til egne erfaringer.

Det kunne den ved, at hun begyndte at slippe alle forestillinger om et uafhængigt og uforanderligt selv. Et første skridt på denne vej var at begynde en nøjagtig undersøgelse af sindets funktion.

Ægteskab

Toogtyve år gammel mødte hun sin kommende mand, Topabhadra. Også han var en stor dharmapraktiserende. Da de forenedes første gang, opstod der så stort et lyshav omkring dem, at naboen kom løbende til, idet hun troede, at værelset brændte. Deres åndelige og fysiske forening skabte så usædvanlig stor en kraft.

Machig Lapdron blev anset for at være en reinkarnation af Yeshe Tsogyal. Det var hendes tantralærer, der anbefalede hende at få sig en partner, for at denne store kraft kunne blive til gavn for alle levende væsener. Formålet med denne relation eller dette ægteskab var imidlertid, at det skulle gavne Machig Lapdrons spirituelle udvikling, idet

det at have en partner er en central del i den tantriske praksis.

Treogtyve år gammel fik hun sin første søn og derefter hurtigt endnu en søn og som trediveårig en datter, i alt fik hun fem børn. Tolv år af sit liv viede hun til familien, til den praksis, der er knyttet til fysiske relationer.

Derefter forlod hun dem alle—tilsyneladende med sin mands forståelse—for at drage ud i verden og søge vejledning hos sine lamaer. Flere år senere, da børnene var blevet større, opsøgte de hende sammen med manden, og de blev hos hende.

Til gavn for alle levende væsener—om chød

Machig Lapdron havde i sit liv mange lærere, men Phadampa Sangye, som blev anset for at være en reinkarnation af Padmasambhava, spillede en central rolle. Hun havde mødt ham før hun blev gift. Da spurgte hun ham om, hvorledes hun kunne hjælpe alle levende væsener. Svaret var, at det er væsentligt at slippe al tilknytning til jeget og at overvinde sin angst.

En anden lama anbefalede hende, da hun

var omtrent midt i tredverne og havde forladt familielivet, at tage ud på himmelbegravelsespladser og praktisere der. Denne undervisning betød et afgørende skift i Machig Lapdrons liv.

At ophøre med tilknytning til jeget betød for hende at ophøre med at foretage sig noget, der kunne bekræfte hendes følelse af at være et særligt jeg. At ophøre med jegtilknytning betød konkret for Machig Lapdron, at hun hørte op med at omgås mennesker, der passede til hendes stand, og hun aflagde sig sine fine klæder for at gå klædt som en tigger.

Hun levede herefter blandt tiggere, boede fattige steder, i huler og hos spedalske, og hun vandrede af sted ud i det uvisse. Alt sammen for at udvikle medfølelse og være til gavn for alle levende væsener.

Meditationsoplevelse

Machig Lapdron oplevede engang under en stor indvielse, mens hun mediterede, at hun fløj ind i et stort træ, der stod ved en sø, hvor der var en farlig slangedæmon, som alle mennesker var frygtelig bange for. Men Machig Lapdron sad i dyb meditation uden frygt. Selvom slangedæmonen søgte at

Ved himmelbegravelsespladser opholdt Machig Lapdron sig som led i sin meditationspraksis, og her udviklede hun chød-ritualet.

skræmme livet af hende ved at lade alle sine dæmoner dukke op foran hende, forblev hun rolig. Dæmonerne kunne ikke gøre hende noget, selvom hun tilbød slangedæmonen sin krop til fortæring. Hun så at sige ofrede sig selv til dæmonerne, men netop fordi hun var jegløs, kunne dæmonerne ikke æde hende.

Denne oplevelse kan ses som en meditationsoplevelse, hvori Machig Lapdron fik viden om, hvorledes hendes indre arbejde med jegløsheden hjalp hende. Hun var i en tilstand hinsides tid og rum. Denne erfaring kan relateres til chødpraksissen, hvor man ofrer kroppen, som jeget er knyttet allermest til.

Machig Lapdron fulgte sin lærers vejledning og drog til 108 himmelbegravelsespladser, hvor hun opholdt sig og mediterede, og heraf udviklede hun sin chødpraksis til gavn for alle levende væsener.

Machig Lapdron lærte om bardoe, som er de mellemtilstande, den dødes bevidsthed bevæger sig i efter døden inden en ny genfødsel. I den tibetanske buddhisme er der stor fokus på forberedelsen til døden og stor erfaring med dødsprocessen, som blandt andet findes omtalt i Den Tibetanske Dødebog.

Machig Lapdron vandrede også til mange andre steder. Hun var en vandringskvinde.

Efterhånden begyndte mennesker at opsøge hende, og hun blev en meget anerkendt kvinde. Sammenfattende kan man sige om Machig Lapdron, at hun blev anset for at være en inkarnation af Yeshe Tsogyal. Tara havde i Machig Lapdrons visioner bekræftet, at hun havde store erfaringer i

tantra, at hun selv var inkarnationen af Prajnaparamita, og at hun skulle sprede vajrayana i Tibet til gavn for alle levende væsener, i sær ved at sprede undervisning i Hjertesutraen.

Machig Lapdron var usædvanlig derved, at hun som kvinde, som tibetansk yogini, udviklede den tibetanske chødpraksis. Via sin chødpraksis var hun i stand til at helbrede. Mange syge mennesker opsøgte hende, og det fortælles, at hun havde helbredt virkelig mange mennesker, blandt andet 433 spedalske. Omtrent 100 år gammel døde hun.

Tekster til chødritualet, som udrydder jeg-tilknytning:

Chødritualet er sammensat af mange dele, der kan variere, men hovedindholdet er det samme. Her bringes et uddrag af hovedindholdet med fokus på den del, der knytter an til Machig Lapdron. Afsnittet: Bøn til Machig indeholder hendes egen formulering af bøn til Prajnaparamita, den store visdom, alle buddhaers moder.

Hyldest til Prajnaparamita:

Jeg hylder dig, du moder (1) til buddhaer i fortid, nutid og fremtid, du ophøjede visdom, hinsides ord, tanker og udtryk, Du, det aldrig fødte, grænseløse rums natur, kun du er den oprindelige visdomsnaturs erkendelse af sig selv.

Bøn om at den yogiske praksis må lykkes:

Jeg, yogien, praktiserer frygtløst og målbevidst, med denne meditation vil jeg forene samsara (2) og nirvana. Jeg danser på jeg-tilknytningens dæmoner, bekæmper dem og knuser det samsariske

verdensbilledes dualisme til støv...

Herefter bedes forskellige mestre, guddomme og dakinier (3) om at deltage i dansen og velsigne den praktiserende med erkendelse.

Om at tage tilflugt:

Fordi vi ikke har erkendt, at den selvopslåede, ufremkaldte årvågenhed er selve essensen af vores tilflugt, drukner vi i et hav af lidelse...

Bodhichitta

Med min yogiske praksis vil jeg udrydde det sind, som klynger sig til forestillingen om, at alle tilsynekomster er virkelige. For at erkende den sande realitet udvikler jeg erkendelsessindet (bodhichitta), som er uden forventninger og tvivl.

Ofring af den indre mandala (4):

Mit legeme, som er en bunke af tilknytning (5), og som er illusorisk, arrangerer jeg i form af en mandala. Og uden nogen tøven ofrer jeg den til forsamlingen af guddomme. Må roden til jeg-tilknytningen blive skåret bort.

Bøn til Machig:

Om—jeg beder til Machig...velsign mig... der bedes om visdom m.m.. Store Moder, giv mig dit legemes, din tales og dit sinds velsignelse, så jeg kan blive som dig.

Transformation af ofringerne:

Efter at have ofret sig selv konfronterer man døden.

...Efter at have besejret dæmonen, som er dødens hersker (6), forvandles jeg til en vred gudinde, Trøma (7). I min højre hånd holder jeg en kroget kniv, hvormed jeg besejrer de forstyrrende følelsers dæmon, hugger det øverste af hovedet, og tager det op i min venstre hånd som en kranieskål, som jeg stiller på et ildsted... Kranieskålen udfyldes af legemet, som destilleres til nektar... og bliver rensset, forøget og forvandlet.

Årsager til jeg-tilknytning, sygdom og modgang opløses. Ofringen tilegnes dem, der står over en spirituelt, f.eks. Guddomme og dem, der står under en, f.eks. Dæmoner, fjender, venner. Den praktiserende beder om, at ofringerne, den der ofrer, og den der modtager ofringerne, må blive ét og blive transformeret til visdom og medfølelse.

Meditation på alle tings spejlbilleder:

Alle fænomener er som spejlbilleder. De er fejlfri i deres renhed og klarhed—de er uhåndgribelige og kan ikke udryddes ved ord.

Ønskebøn

I kraft af at jeg har skænket dette legeme, hvis eksistens er illusorisk, indfries den karmiske gæld og skyld, som jeg har ophobet gennem æoner. (8)

Chödritualets formål er at erkende alttings tomhed, og deraf følger medfølelse for alle levende væsener. Når den praktiserende har forstået tomheden i alting, og har indset,

Når himmelbegravelsesmændene har parteret den døde krop og gribbene har fortæret delene, da ophører kroppen med at eksistere. På samme måde prøver den praktiserende at udrydde jeget ved hjælp af chödritualet.

at jeget ikke eksisterer i sig selv, kan al jegtilknytning slippes. Når den praktiserende har forstået, hvorledes alle værdier, opfattelser og materielle forhold er tomme, uden reel eksistens, idet den egentlige virkelighed ligger hinsides tanker og sind, da kan den praktiserende slippe tilknytningen til sit eget jeg og være åben overfor andre mennesker og dermed give plads til medfølelsen.

Chödpraksis er kraftig praksis, der foretages mange steder, og i sin grundtanke er den stadig den samme, uanset om den blev praktiseret for 1000 år siden eller i dag. Chödpraksis er et gammelt ritual, som er grundlagt af en kvinde, men som også praktiseres af mænd, og i dag er det en udbredt tibetansk buddhistisk praksis, som anvendes i Tibet, af tibetanere i eksil og af vesterlændinge, også i Danmark.

Noter

1. Prajnaparamita
2. En modsætning til nirvana og betegner den relative tilværelse, der ifølge Buddha er kendetegnet ved jeg-tilknytning, forgængelighed og lidelse.
3. Kan forekomme at være 1) et menneskeligt væsen eller en kvindelig guddom, (vred eller fredfyldt). 2) et billede på energistrømme i fænomenernes verden.
4. Se s. 13, foto af mandala med billedtekst.
5. Tilknytning relateres til skanderne: fysisk form, følelse, opfat-

telse eller perception, vilje, bevidsthed.

6. Betyder at have overvundet døden, og det vil sige, at have overvundet sin uvidenhed.
7. Buddhas kvindelige aspekt (modsat det mandlige). Er her vredt, men kan være både vredt og fredfyldt.
8. Vrede, hovmod, jalousi etc.

Mandalas

En mandala symboliserer en guddoms bolig, med mure, porte og haver, en slags energipalads, hvor guddommen befinder sig. Mandalaen symboliserer også universet, hvor alle dele er forenet i harmoni. Endelig er mandalaen et billede på det oplyste sind. Mandalaen bruges som meditationsobjekt, som den mediterende identificerer sig med. (Fotos fra Restaurant Himalaya, 2009, af Ole Wilhelm Wagner).

Jetsun Lochen (2) (18??-1951)

Kilden til Jetsun Lochens liv er hendes egen beretning om sit liv, som hun fortalte til Dawa Dorje Rinpoche, som var en reinkarnation af hendes rodlama Pema Gyatso. Jetsun Lochens fødselsår er ukendt.

Fødsel og barndom

Jetsun Lochens moder, Pemba, var først gift med en lama. Da han døde, slog Pemba sig sammen med Namgyal, som havde været hjælper hos lamaen. Hun ønskede sig en dreng, og derfor samlede hun sten op på hellige steder og bar dem på ryggen under de pilgrims-vandringer, de foretog sammen. Da Pemba blev gravid havde hun mange betydningsfulde drømme.

Drøm

I en af dem stod hun sammen med en skare kvinder, der vaskede hår i en flod. Pludseligt så hun op på en guddom, der kiggede ned på hende.

Hun var overbevist om, at hendes drøm var et tegn på, at hun bar en lama eller i hvert faldt et specielt drengebarn, men det blev en pige.

Usædvanlige tegn

Datteren Jetsun Lochen blev født, og fødselen var smertefri, fulgt af et let jordskælv og et blomsterregn. Der hørtes stemmer, der reciteredes mantraer, og der blev fortalt, at barnet blev født med korslagte ben og med armene krydset over brystet i den stilling, hvor man holder tordenkilen og klokken.

Jetsun Lochens far blev imidlertid

*Thangka af Jetsun Lochen
(også kaldet Shugseb Rinpoche. Red.)*

ikke imponeret over disse tegn, snarere skuffet over at barnet var en pige.

Moderen, Pemba, fortsatte pilgrimsvandringerne og bar datteren på ryggen gennem store dele af Himalaya-området, indtil datteren selv kunne vandre på sine bare fødder. De var meget fattige og måtte ofte klare sig med, hvad de kunne tigge.

Faderen var alkoholiseret og voldte ofte problemer på vandringerne. Et par gange solgte han dem for at få penge til alkohol, men det lykkedes dem begge gange at slippe fri. Faderen blev imidlertid ved med at følge mor og datter, og han sendte datteren til belæringer hos lamaer.

Det kan dog have været for at sikre familien indtægter. Den lille Lochen blev trænet i at synge, recitere bønner, og hun skulle efter flere vidners udsagn have haft en vidunderlig sangstemme. Hun lærte helgenbiografier udenad og blev en meget eftertragtet oplæser og tjente penge på den måde.

Da Lochen var seks år gammel, begyndte hun at vise bemærkelsesværdige evner til at forstå dharmaen og til at undervise. En mæcen opmuntrede Pemba til at lade datteren rejse fra by til by og forklare meningen med de scener, der var malet på en thangka med Avalokiteshvara, medfølelsens bodhisattva.

Thangkaen blev hængt op på markedspladser, og den lille Lochen stod på tæer for at pege på dens scener, mens hun forklarede dem Avalokiteshvara-

mantraet, OM MANI PADME HUNG, OM du juvel i lotus-blomst.

Folk blev rørt af hendes fortællinger. Det fortælles, at hvor som helst, hun og hendes mor rejste, var der folk, der støttede dem. Hendes navn, Lochen, henviser til hendes levevej som recitator af Avalokiteshvara-mantraet.

Vandringskvinde og eneboer med chødpraksis

Da Lochen var tretten år gammel, hørte hun første gang om Pema Gyatso, den lama, der senere skulle blive hendes rodlama. Hun blev så påvirket derved, at hun besluttede sig til at finde ham, og hun vandrede i flere måneder, inden hun fandt ham i hans hule.

Pema Gyatso accepterede hende som sin discipel, og hun modtog mange belæringer og indvielser fra ham. I denne periode var hun stadig sammen med sin moder, og de boede i en bambushytte. Af Pema Gyatso modtog hun chødinitieringer, og senere modtog hun yderligere belæringer i chødpraksis.

Jetsun Lochen var tilsyneladende en ung kvinde med stor tillid til sig selv. Hun var vant til at klare sig selv, og hun havde efterhånden også—selv om hun var kvinde—formået at skabe stor respekt om sig selv, og derfor modtog hun store almisser. Det voldte imidlertid problemer.

En nabolama blev efter sigende jaloux og fik Pema Gyatso vendt mod hende

ved at fortælle, at Lochen pralede af at være en udstråling af Vajrayogini, en guddom med det højeste visdomsaspekt.

Heri kunne ligge et udtryk for stor selvhævdelse, fordi kvinder generelt ikke blev anset for at være inkarnationer af oplyste væsener, sådan som mændene gjorde. Jetsun Lochen havde dog tidligt i sit liv, fire år gammel, fået at vide, at hun kunne være en inkarnation af Machig Lapdron.

Vajrayogini

Næste gang, hun besøgte sin lærer Pema Gyatso, tog han nok imod hendes indsamlede almisser, men han afviste hende, og herefter ignorerede han hende, selv om hun fortsatte med at følge hans belæringer. Til sidst sendte han hende væk, og hun skulle, sytten år gammel, rejse til Nepal, hvor hun kom ud for flere misforståelser og dårlig behandling. Den dårlige behandling tjente til at nedbryde den unge piges store jeg.

Hun lod sig dog ikke gå på af Pema Gyatsos dårlige behandling, men betragtede ham stadig som sin lærer og vendte senere tilbage til ham. Nu blev han meget glad, da hun vendte tilbage. Jetsun Lochen tog sammen med Pema Gyatso og flere af hans disciple ud på lange pilgrimsrejser, hvor de besøgte mange hellige steder og mødte høje mestre, også den trettede Dalai Lama (1876-1933), den nuværende Dalai Lamas forgænger. De vandrede til mange hellige pilgrimssteder. Formålet var at opholde sig i længere tid på disse hellige steder

og trække sig tilbage i ensomt beliggende huler for at lave retræter. Nogle af Jetsun Lochens retræter varede tre år, andre varede mange måneder. Hun tog også til begravelsespladser og steder med tilknytning til Machig Lapdron for at praktisere chød.

Nonne ved Shugseb-klosteret

Under en af disse vandringer døde Pema Gyatso, og Jetsun Lochen besluttede sig til at slå sig ned efter ca. fyrre års pilgrims-vandringer i en hule ved Shugseb uden for Lhasa.

Jetsun Lochens liv ændrede sig, idet hun i denne del af sit liv blev dybere involveret i klostertraditionen. Tidligere havde hun levet sit frie liv som eneboer og vandrings-kvinde, og hendes påklædning og lange hår var tegn på, at hun var en tigger, ikke nonne. Da hun blev knyttet til Shugseb-klosteret, aflagde hun løfte som nonne. Klosteret, som hun var med til at genopbygge, blev i mange år ledet af mænd.

Budbringer fra de dødes land

Jetsun Lochen er kendt for sine erfaringer med døden. Hun havde under sine retræter mange usædvanlige erfaringer som måske kunne kaldes en form for clairvoyance.

Moderen, Pemba, der var tæt knyttet til datteren, havde fulgt hende på alle pilgrimsvandringene, men var nu blevet gammel. Hun var bekymret over alle datterens mystiske erfaringer og dødsoplevelser og ville derfor sikre sig konstant vejledning fra en lama.

Lige inden moderen døde, overlod hun derfor ansvaret for datteren til en lama ved det store kloster ved Shugseb.

Engang da Jetsun Lochen var i en seks måneders retræte i en hule, var hun som død i tre uger, og ved andre lejligheder oplevede hun også dødlignende tilstande. Hun nåede en sådan bevidsthedstilstand, at hun erfarede det, der i biografien kaldes de dødes verden og andre verdener

før hun kom tilbage til kroppen. Hun gav en udførlig beskrivelse af de forskellige dødsriger og de høje mestre, hun mødte der, som f.eks. Padmasambhava.

Samtidigt beskrev hun den uudholdelige lidelse, de levende væsener gennemgik i bardotilstandene, de mellemtilstande bevidstheden befinder sig i mellem to inkarnationer.

Efter 1959 blev Shugseb Nonnekloster fuldstændig ødelagt af den kinesiske besættelsesmagt. I 1980'erne blev en del af klosteret genopbygget, men nonnerne bliver udsat for politisk indoktrinering og mange er blevet fængslet og tortureret. De nonner, som det er lykkedes at flygte til Indien, har bygget et nyt Shugseb-kloster i eksil.

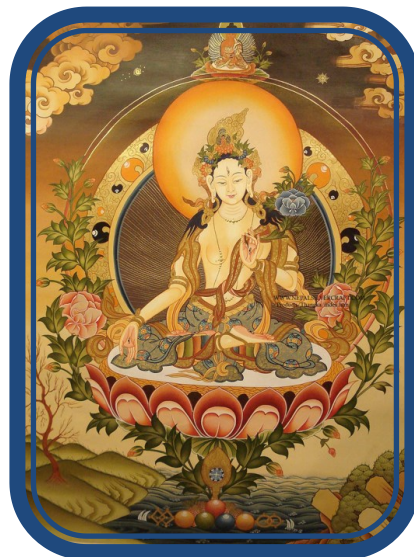
Dødens Herre om at bringe de levende væsener bort fra lidelserne til en bedre himmelsk verden.

Hun fik det svar, at det ikke rigtigt ville hjælpe, for de levende væsener fortsætter med negative handlinger, og så ender de alligevel i helvede igen. Dødens Herre sagde, at ingen kan ændre andres karma. I stedet kan man undersøge sin egen levemåde og ændre den.

Hun bevægede sig frit rundt i disse forskellige verdener, forskellige bevidsthedstilstande, og alle vegne havde hun stor medfølelse og bad mange bønner for de lidende.

Hun lærte bl.a. en særlig Avalokiteshvara-meditationspraksis, der drejede sig om medfølelse, og den mindskede de levende væseners lidelse.

Hun lærte om alle fænomeners tomhedsnatur. Gennem hendes videre bøn og meditation oplevede hun, at mange levende væsener blev genfødt i bedre verdener. Hun bad

Jetsun Lochen havde i sit liv været på mange vandringer og havde opsøgt steder, der var knyttet til Machig Lapdrön, grundlæggeren af chöd, og inspireret af denne tradition havde hun praktiseret på mange begravelsespladser og lavet chödpraksis i mange år.

Resultatet af Jetsun Lochens chödpraksis var, at hun blev i stand til at fjerne sygdomme og epidemier. Hun fik ry for at kunne overvinde døden og vejlede de døde i bardoerne. Hendes fornemste betegnelse var den at være budbringer fra de dodes land.

De sidste tyve år af sit liv var Jetsun Lochen leder af Shugseb Nonnekloster i Lhasa, det måske berømteste nonnekloster i Tibet. Der boede omtrent tre hundrede nonner i klosteret, hvortil der kom tusinder af tilhørere til Jetsun Lochens belæringer, og hun skal have haft mere end 500 disciple, flest kvinder, men mindst fyrrer eller halvtreds var munke.

I sin tid som leder af Shugseb underviste hun meget og tilbragte desuden en stor del af sin tid i retræte.

Det fortælles, at i klosteret havde hun

sin meditationskasse stående midt i et rum bag et forhæng. Formålet med en sådan meditationskasse var dels at beskytte mod kulde og fugt, dels at beskytte mod søvn, da kassen var så lille, at den mediterende ikke kunne ligge ned i den, og derfor altid sad op.

I denne meditationskasse sad Jetsun Lochens stort set altid og lavede sin praksis. Alle kunne gå direkte ind i rummet til hende, og alle, der ønskede det, fik talt med hende.

Folk, der besøgte hende i Shugseb husker en meget lille kvinde, som—sagde de—blev mindre og mindre med alderen. Da hun blev gammel, kunne hun slet ikke gå mere, men blev båret på ryggen af en anden.

Jetsun Lochens døde i 1951 og siges at være blevet 100 år gammel.

Jetsun Lochens blev husket som den yogini, der havde modtaget belæringer fra alle tibetansk buddhistiske skoler og givet dem videre til disciple med forskellig baggrund.

Den tibetanske nonne og sanger, Ani Choying, under et chöd-ritual.

Ovenstående artikel er del 2 af kapitel IV fra bogen "Håbet om at blive genfødt som dreng" af Anne-Sophie Bernstorff og Tove Ahlmark.—**Noter:** (1): Kilden til artiklen om Machig Lapdrön er Tzultrim Alliones biografi om hende i "Women of Wisdom". (2): Ingen kender med sikkerhed Jetsun Lochens fødselsår.

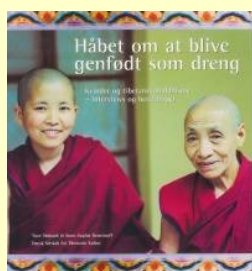

Anne-Sophie Bernstorff er tidligere mangeårig formand for DSTK, ansvarshavende redaktør på 'Tibet' fra 1997-2008, og medforfatter af bøgerne, "Tibet til alle sider" (1995), "Tibet—den vanskelige vej" (2000), "Håbet om at blive genfødt som dreng" og bogen om DSTK's grundlægger, "Tarab Tulku XI" (2009). Anne-

Sophie arbejder til dagligt som psykoterapeut og Life- og Business-coach. Læs mere på hendes hjemmeside: <http://joycoaching.dk>

Tove Ahlmark er cand. theol. og cand.mag. i religionshistorie og dansk,

og er forfatter af bøgerne, "Frans af Assisi's Drømme og Visioner" (2000), "Assisi—En enkel guide" (2009) og "Oplys mørket i mit hjerte" (2013), og er medforfatter af bogen, "Håbet om at blive genfødt som dreng" (2002). Hun holder kurser og foredrag om selvudvikling og arrangerer pilgrimsture til Assisi. Læs mere på hendes hjemmeside: <http://toveahlmark.com>

"HÅBET OM AT BLIVE GENFØDT SOM DRENG"

af

Anne-Sophie Bernstorff & Tove Ahlmark

Bogen kan købes i DSTK's butik.

84 sider. Dansk. Pris: kun 50 kr.

KHANDRO RINPOCHE

- En nulevende
kvindelig, tibetansk
mystiker -
Af Judith Simmer-Brown

Det var lige inden solopgang den 19. august 1967, i det lille himalayiske kongerige, Sikkim, i den nordøstligste del af Indien. På den frodige bjergside ovenover den frodige, tågefyldte dal lå det gamle kloster, "Rumtek" - "Klosteret, der er indhyllet i tusind regnbuestråler" - der blev bygget af den niende Karmapa.

Karma Kagyu-skolens overhoved, Hans Hellighed den 16. Karmapa, stod på sin veranda, med udsigt ud over dalen, og nød de farverige fugles smukke morgensang. Præcis kl. 05:10, mens solens første stråler steg op over horisonten, bad Hans Hellighed pludselig sin sekretær om at hente en skål med hvide ris.

Med skålen i hånden mumlede han bønner i lovprisning af morgengryet, og smed ris op i luften ved slutningen af hver sætning. Derefter henvendte han sig til sin sekretær og sagde, med et stort smil, "Khandro Ugyen Tsolmo er lige blevet genfødt!"

I det samme øjeblik, i en landsby tres kilometer væk, satte Hans Hellighed Mindrolling Rinpoches kone, Sönam Paldrön, en datter i verden.—Mindrolling Rinpoche var en af de højeste tulkuer i den tibetanske Nyingma-skole.

nyfødte datter, og give hende navnet Karma Ugyen Tsolmo. Men efter at have talt med Dilgo Kyentse Rinpoche om sagen, bekræftede Karmapa overfor Mindrolling Rinpoche, at barnet var en oplyst udstråling af yoginien.

*Mindrolling Trichen Rinpoche
(1930-2008)*

Mindrolling-linjen har altid haft mange berømte yoginier, og det var således på sin plads, at også dette pigebarn inkarnerede netop i denne skole. Barnet var en udstråling af Khandro Ugyen Tsolmo, en realiseret nonne og berømt abedissee ved nonneklosteret ved Tsurphu (Karmapas kloster, red.) i Tibet.

Som ung havde Ugyen Tsolmo været den femtende Karmapas tantriske partner. Som ældre nonne var hun flygtet fra Tibet sammen med den sekstende Karmapa, og havde bosat sig i nonneklosteret ved Rumtek, sammen med sine hengivne disciple.

Mindrolling Rinpoche var en nær ven af Karmapa, og tænkte ikke nærmere over det, da Karmapa kom på besøg for at se hans

Ugyen Tsolmo, Khandro Rinpoches forrige inkarnation.

Da den lille pige var 10 måneder gammel blev der officielt, men alligevel i al stilhed, informeret om, yoginiens genfødsel, og flere munke fra Rumtek kom på besøg for at vise deres respekt. Karmapa selv kom på besøg en gang om året for at give hende kraftoverførelse og belæringer.

*Rangjung Rigpe Dorje, den
16. Karmapa (1924-1981)*

Omsider, efterhånden som babyen voksede og blev en lille pige, henvendte de nonner, der havde været Karma Ugyen Tsolmos tidligere elever, sig til Hans Hellighed og spurgte til hende.

Vi har hørt, at hun er blevet fundet, sagde de. Jo, det var hun. Var hun blevet genkendt? Ja, og det var blevet bekræftet af flere store og realiserede mestre. Så, insisterede nonnerne, skal hun også tronsættes!

Dette var et usædvanligt krav. Mange skoler i Tibet havde realiserede kvinder, der var blevet inkarnerede igen og igen i mange liv, med intens praksis og perfekte belæringer.

Men de blev vanligvis ikke officielt genkendt, eller fik kraftoverførelse som tulkuer, som tilfældet var med de mandlige udstrålinger. I stedet for blev de betragtet som inkarnerede dakinier.

Disse kvinder blev kaldet for *Jetsunma*, en ærefuld titel, der henviste til en høj realisation og perfekte belæringer. De blev opdraget i "et ærefuldt brokademiljø", dedikeret til meditation og studier i den buddhistiske tradition, men de fik

ingen kloster-uddannelse, og man forventede heller ikke af dem, at de skulle udføre officielle pligter, på samme måde som deres mandlige modstykker.

Nonnernes insisteren på, at hun skulle tronsættes som en rinpoche var derfor uventet. Men til sidst kunne Hans Hellighed ikke afvise det længere.

Den lille pige blev først tronsat som Khandro Rinpoche i 1976, i Kalimpong, da hun var ni år gammel.

Hendes linje af, for det meste, kvindelige inkarnationer, går helt tilbage til den store yogini Mingyur Paldrön (1699-1769), og hun regnes for at være en udstråling af den kvindelige beskytter, Tara.

Denne lange række af inkarnerede dakinier indenfor Nyingma-skolen, tilskrives alle en høj erkendelse og kraftfulde, direkte belæringer.

Khandro Rinpoche blev uddannet både indenfor Nyingma- og Kagyu-traditionen, og ofte som den eneste pige i blandt munke og tulkuer.

Hun voksede op i Dheradun sammen med sine forældre, og fik en uddannelse i Nyingma-traditionens belæringer på Mindröling klosteret.

Hendes noget kortere uddannelse indenfor Kagyupa-traditionen modtog hun på kloster-universitetet i Rumtek, under Karmapa. Hun gik også på kloster-skole i Dheradun, hvilket både var Karmapas, Dilgo Kyenze Rinpoches og hendes mors ønske.

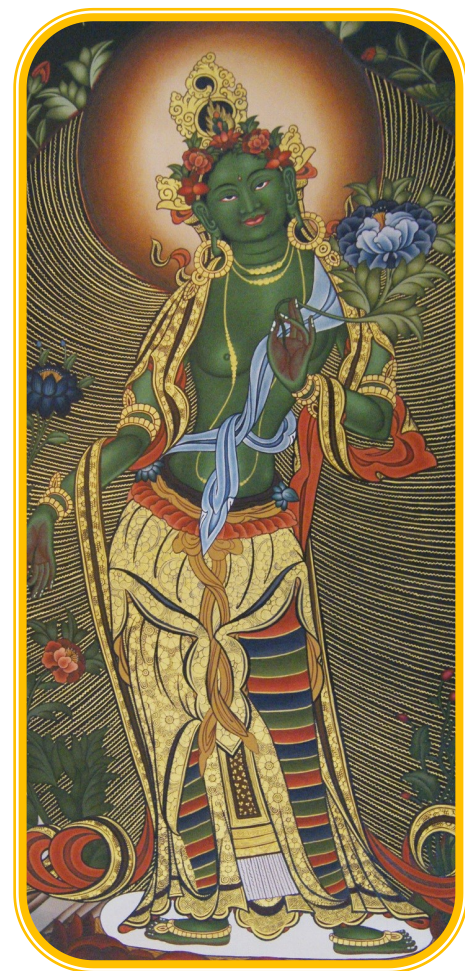
Khandro Rinpoche har, siden begyndelsen af 90'erne rejst og givet belæringer i Europa, Asien og USA, og har grundlagt et nonnekloster og retræte-center i Indien, kaldet Samten Tse, til både asiatiske

og vestlige nonner.

Rinpoche er meget respekteret i blandt sine mandlige modstykker—tulkuerne—selvom hendes status som genkendt inkarneret lama måske også forårsager både usikkerhed og ubehag.

Hun kaldes selvfølgelig for en inkarneret lama, men det er ikke almindeligt for dakinier at få en klosteruddannelse eller at arve tulkuens rolle og forpligtelser. Uanset, i mens hun fortsætter med sin undervisning, forpligtelser og ansvar, spredes hendes ry i hele det tibetanske buddhistiske samfund, og hun repræsenterer et fremtidigt håb om udvikling af den kvindelige tulku-tradition.

Artiklen er et uddrag af bogen, "Dakini's Warm Breath", kap. 6, 'The Outer-Outer Dakini—the Dakini in human form', af Judith Simmer-Brown. Dansk oversættelse: G. Sørvig.

KONCERT

MED DEN MONGOLSKE STRUBESANGER

HOSOO

og hans orkester

Transmongolia

Lørdag den 1/3 2014 kl. 20:00

**I Phendeling Buddhistcenter,
Nørregade 7 B, 2. sal t.h.
1165 Kbh. K**

Entré kr. 200,00 (medl. af DSTK: kr. 150,00)

Dørene åbnes kl. 19:00

Selskabet vil have butikken med, og der er mulighed for at købe te og kaffe
Billetter kan købes ved indgangen, eller, hvis du vil være sikker på at få en billet, kan du betale på: reg. nr. 1551, kon-
tonr: 342 87 88. Husk at skrive dit navn, ”koncert” og det antal personer du betaler for, på din indbetaling, og at tage
kvitteringen med, da den er din billet. Hosoo vil også give en minikoncert til Losar. Læs mere på side 20 og . Ring
eller skriv gerne for at høre om der stadigvæk er billetter tilbage.

Arrangør: Dansk Selskab for Tibetansk Kultur

Hosoo & Transmongolia

Tekst: Grethe Sørvig, forfatter, tibetansk astrolog og formand for DSTK.

Strubesangeren Hosoo (1971) er født og opvokset i provinsen Chandman Sum i nærheden af Altai bjergene, i det vestlige Mongoliet. Han er født ind i en familie af strubesangere og musikere, og har været oplært af dem fra han var 7 år gammel.

Efter at i mange år have været medlem af familiens orkester, der talte 30 medlemmer, flyttede han til Mongoliets hovedstad, Ulaanbaatar, som teenager, hvor han ernærede sig som musiker, og eksperimenterede med forskellige musikgenrer.

Således kan man finde ham som gæsteartist, hvor han deltager med sin strubesang og med forskellige traditionelle, mongolske instrumenter, på plader både indenfor jazz, elektronisk og New Age, og på pladen "Masters of Chants" Gregorian series II.

Hosoo har flere pladeudgivelser bag sig, både som solo-artist, og sammen med ensemblet "Transmongolia". Musikken på pladerne er komponeret af Hosoo selv, og selvom de er baseret på den mongolske folk-tradition, med strubesang og traditionelle instrumenter, er de, på nogle plader,

tilført lyd fra bl.a. synthesizer og didgeridoo for at forstærke det meditative udtryk, hvilket giver hans plader og musik en ekstra dimension.

Hosoo har, siden 1993, turneret både i Kina, Rusland, Mellemøsten, USA og Europa, hvor han også er kendt fra mange tv-optrædener og workshops.

Han er meget berømt i sit hjemland, og modtog, både i 1995 og 2001, prisen som "Mongoliets bedste sanger".

Både Hosoo og alle medlemmer af hans ensemble, "Transmongolia", har en lang uddannelse bag sig, både indenfor overtone- eller strubesang, kaldet 'Khoomi' på mongolsk, og i de traditionelle instrumenter de spiller på, dvs. Morin khor: "heste-violin", som er det mest almindelige mongolske strengeinstrument, ikh khuur: "bas-violin" - den mongolske ækvivalent til oboen, og andre instrumenter, bl.a. shaman trommer o.a.

Hosoo benytter en sangteknik hvor han synger 3 toner samtidigt, hvor overlyden bliver hovedklangen. Sangene og musikken er inspireret af den mongolske natur, shamanen og hans riter og mongolernes elskede heste.

I en tysk anmeldelse efter en af hans koncerter kan man bl.a. læse: "En bjergkæde bliver beskrevet ved en vægtløs, konstant overtone, samtidigt som han med en anden tone beskriver en bjergflods kraftfulde og lystige strøm..." (Kieler Nachrich

ten)

Andre anmeldelser beskriver oplevelsen af hans musik på følgende måde: "Med sin meditative, fløjtelignende sang og sfærernes fremmedartede lyde, akkompagneret af en hesteviolin [...] og en tostrengs banjo, satte Hosoo næsten sit publikum i trance. Hans musik [...] imiterer lyde fra naturen, f.eks. rindende vand, vinden og bjergenes ekko." (Neue Westfälische), "Meditation" "Trance" "Moder Jord" "Naturlig musik" - alle disse begreber giver vidtrækkende associationer, men de er ikke vidtrækkende nok til at beskrive Hosoo's koncert i Bordesholm [...]. Hosoo's musik imponerede både musikere og andre" (Kieler Nachrichten) og "Den mongolske mester i strubesang, Hosoo, synger 3 toner samtidigt, og imponerer selv den mest erfarne musiker" (Die Welt).

Læs mere om Hosoo, og lyt til hans smukke musik på hans webside: www.hosoo.de

TUREN KATHMANDU TIL LHASA

1:2

Tekst og foto: Jørgen Evang

Advokat og bestyrelsesmedlem i Dansk Selskab for Tibetansk Kultur

Kathmandu:

Min kone Lillian og jeg havde udformet en tur til Tibet, som vi havde kreeret på baggrund af de ønsker vi havde. Med lidt småændringer, havde myndighederne derovre godkendt vor turplan.

Min turbeskrivelse tager udgangspunkt i Kathmandu, som vi fløj til via New Delhi. Da vi ankom til Gangjong hotellet i Kathmandu sad et par rejsearrangører fra Intrek og ventede på os. De fik vore pas og ville indhente de nødvendige indrejsedokumenter, så vi kunne få visum til Tibet.

Gangjong hotellet er delvist ejet af Dalai Lama's eksilregering og serverer kun udvalgte vegetarretter, som smagte fortrinligt og vi fornemmede ikke at det var kødløse retter. Vi fik at vide, at der skulle være ti slags ris. Lige fra den billige hvide - og vist mere usundt end sundt - til den dyreste, som kostede omkring 150 kr. kiloet. Vi mente ikke vi kom til at smage sidstnævnte!!

Hotellet var meget tibetansk præget, med mange tibetanere ansat. Middagene blev serveret med stille og udsøgt høflighed, som man kan forvente af de smilende tibe-

tanere. Det var det første pust af hvad der ventede os af denne befolkningsgruppe, og det var dejligt.

Da vi skulle have to overnatninger grundet sagsbehandlingstiden for visa, havde vi tid til se på byens seværdigheder. Byen ligner mest en lille udgave af en indisk storby, da nepaleserne har accepteret en omfattende indisk indvandring. Buddhister er efterhånden i absolut mindretal i Nepal. At der var politiske spændinger, så vi flere eksempler på. På forskellige strategiske steder var der maskingeværstillinger bag sandsække.

Flere af soldaterne var gurkhaer, med deres karakteristiske hatte. Det er altid trist at være vidne til, at politik ikke kan udøves i overensstemmelse med de grundlæggende menneskelige værdier.

Boudhanath:

Vi startede med en taxi køretur til den mægtige Boudhanath Stupa, der er en af buddhismens største helligdomme - også i fysisk forstand. Stupaen er opført som en pagoda, ligesom de ses fx på Sri Lanka og i Myanmar. Som en rund osteklokke. Den symboliserer de fire elementer jord, ild, luft og vand. På toppen af stupaens kuppel er

der en stor *kubus*, kaldet en *harmika*, hvor Buddhas altseende og kærlighedsfyldte visdomsøjne skuer ud mod de fire verdenshjørner. Ovenpå kuppelen er der et spir med 13 ringe som repræsenterer de 13 visdomstrin man skal gennemgå for at opnå Nirvana. Fra toppen af spiret, hvor der er en stor metalparasol, hænger hundrede, hvis ikke tusinde bedeflag i de velkendte fem farver, med forskellige mantraer, eller bønner, om man vil, skrevet på.

I muren omkring stupaen er der 147 nicher med små bedemøller, der hver indeholder en tekstrulle med mantraet Om Mani Peme Hung, skrevet 100.000 gange.

Boudhanath stupa er et af centrene for buddhismen i Nepal. Den ligger på en plads med en meget bred gade rundt om. Der ligger en mængde tibetanske butikker omkring, foruden en del gompas og templer, som vi besøgte. Flere munke udførte glidefald på stedet, og mange gik kora omkring stupaen. Nogle går den 108 gange. Det er da noget af en gåtur.

Boudhanath Stupa

Lillian på stupaens tag.

Det er muligt at komme op på stupaen, så det gjorde vi. Det var betagende at se ud over pladsen, i sær med alle munke, der lavede *kora*. Jeg blev både imponeret, men sandelig også ydmyg på en gang. Jeg kunne fornemme de dybe ophøjede svingninger, som gav området den venlige varme, der kunne mærkes over alt, og som kun ægte religiøse udøvere er i stand til at skabe.

Og alligevel—jeg følte, at jeg bestemt ikke var fremmed her, men en integreret del af de energier, som var til stede. Vi blev et stykke tid og indsugede det hele.

Pashupathinath

Vi ville gerne opleve en hinduistisk ligbrændingsceremoni, så vi tog med guiden ned til floden, til Shiva-templet,

Pashupathinath, hvor Kathmandus mange hinduer har deres ligbrændingsplads. Guiden var i øvrigt af brahmin slægt, men havde valgt en anden livsform.

På den ene side af en bro blev de mere velbjergede borgere kremeret, og på den anden side, alle de andre. På fotoet ovenfor ses optændingen af bålet, og når der kommer mere gang i ilden, gik de pårørende omkring bålet i urets retning. De bar hvide gevandter, og mændene havde bar over-

krop. Vi kunne ikke høre så meget af hvad der blev messet. Hele ceremonien varede kun små 20-30 minutter, men hvad der var arrangeret før og efter så vi ikke, da de pårørende hurtigt forsvandt fra stedet.

Hinduer har den—i vore øjne uskik—at den afdøde bliver brændt, så snart døden er konstateret. Vi buddhister venter jo 2-3 døgn.

Den levende gudinde

”Den levende gudinde” er en lille spændende oplevelse, som ikke har så meget med buddhisme at gøre, men som er en gammel hinduistisk tradition. Vi ville da gerne se hende.

Hun betragtes som en inkarnation af Hindu-gudinden Durga, Shivas kone, og vælges blandt piger på 4 eller 5 år, inden for den nepalske newari-kaste.

Hun skal være fejlfri (hvad det så end betyder), og have 32 specifikke og markante kendetegn. Hun vælger, ligesom man kender det fra den tibetanske buddhisme, blandt smykker og andre effekter, der har tilhørt den forrige gudinde, som en slags bekræftelse på hendes inkarnation. Hendes horoskop er også af meget stor betydning.

Vi har hørt, at efter, at hun er kommet i puberteten, eller på anden måde mister blod, fx fra et lille sår, kan hun ikke mere være gudinde. Derefter lever hun samme tilværelse som alle andre unge piger.

Den levende gudinde bor i et tempel eller et palads, om man vil, kaldet Kumari Bahal, ”Kumaris Palads”, som hun kun forlader i forbindelse med religiøse festivaler, hvor hun bæres rundt, da hendes fødder ikke må berøre jorden. I paladsets gård var der denne dag helt fyldt op med mennesker, og der var en forventningsfuld stemning. Alle stirrede op mod et lille vindue, hvor hun skulle vise sig. Vi var ikke særlig

optimistiske, da det var langt fra altid hun viste sig, så jeg betragtede den brogede menneskemængde i stedet for.

Pludselig lød der et stort og imponeret suk fra mængden, og jeg fik hurtigt vendt hovedet, og så et lille pigeansigt. Hun lod sig beskue et par minutter, hvorpå hun trak sig tilbage. Folk gik glade og i opløftet stemning ud fra paladsgården.

Swayambhunath

Swayambhu Stupa ligger i udkanten af Kathmandu. Dette buddhistiske sted siges at være 2500 år gammelt, og i flølge buddhistisk mytologi er den opstået af sig selv—bygningen er blot bygget over den oprindelige, selvskabte stupa. I følge buddhistisk mytologi var Kathmandu-dalen oprindeligt en stor sø, og den selvskabte stupa lå midt i søen. Visdommens Bodhisattva, Manjushri—Jamal på tibetansk—syntes det var synd, at menneskeheden ikke kunne besøge stupaen, fordi den lå midt i den store sø, og derfor delte han Kathmandu-dalen i to med sit sværd, så alt vandet randt ud, og stupaen blev tilgængelig for alle.

Swayambhunath

I følge en anden mytologisk historie fik Manjuhsri også klippet sit hår ved stupaen, og hvert hår blev til et træ, og lusene blev til aber. Der er i det hele taget mange aber omkring stupaen, hvorfor den også kaldes for "Abetemplet".

Det var også her, at hipperne førhen valfartede til, for at indtage store mængder hash. I øvrigt står hampeplanterne langs mange veje i området den dag i dag.

Som nævnt lever betegnelsen "Abetemplet" op til beskrivelsen, da der er rigtig mange aber omkring stupaen. Da de kan være både aggressive og nærgående, og stjæler det de kan få fat på, er det tilrådeligt at holde godt fast i tasker, kameraer og andet løsøre. Et abebid kan give rabies, og kan derfor betyde den lige vej hjem med fly.

Buddha Air

En brochure oplyste os om, at man kunne få en lille flyvetur langs med Mt. Everest, eller på tibetansk, Quomolangma. Vejret var flot, med en høj, solrig himmel. Ved lufthavnen var der en del militærkøretøjer og primitive vejafspærringer, men som turister fik vi ingen problemer.

Vi steg ombord på et lille fly med plads til omkring 16 passagerer. Flyet lignede noget, som jeg kunne tænke mig stod på en ophuggerplads. De to stewardesser fortalte om bjergene, som vi langsomt fløj langs. Vi fik et lille kort med navnene på bjergtoppene i den rækkefølge vi fløj forbi dem.

Lyset var uvirkeligt klart og vi sad paralyserede og stirrede. Jeg blev helt opslugt, og følte at jeg smeltede sammen med dette smukke univers' storhed og skønhed. Men vi blev snart forstyrret af nogle japanere,

Quomolangma— eller Mt Everest—set fra fly.

der løb fra den ene side af flyet til den anden, for at kikke ud af vinduerne, fotografere og højlydt give udtryk for deres begejstring. Lige denne oplevelse ville vi gerne have nydt i stilhed, men da vi jo delte turen med dem, var vi nødt til at acceptere, at stilheden og roen desværre blev brudt. Sådan er det nogle gange, når man tager på "turistture"!

Fotoet her over og nedenfor giver måske en god fornemmelse af det betagende skue, selvom det ikke lever op til den storslåede virkelighed.

Til den tibetanske grænse

Vi blev hentet tidligt om morgenen, og kørte gennem et broget morgenmylder uden lige. Skulle man ikke være helt vågen, blev man det hurtigt. Bilhorn larmede ustandseligt, blandet med almindelig larm, der skal opleves.

Tre personer med flagrende sarier på en knallert, med et barn siddende i skødet på føreren er ikke et usædvanligt syn. Efterhånden som vi kørte nordpå fortog trafikken sig, og landcruiseren sneg sig opad den hyggelige vej, med frodig vegetation på begge sider.

Vi kørte mere eller mindre langs med en kløft, og vor guide fortalte, at ovre på den

anden side, højst en kilometer væk, skjulte maoisterne sig. Først om natten kom de ud af skovene og over på den side hvor vi nu var. Vi passerede flere primitivt lavede poster, der var flækket sammen af et par tynde træstammer, og hvor et par militærfolk opholdt sig.

Efter at have kørt hele formiddagen kom vi til grænsebyen Kodari, og vor bagage blev bragt ud af bilen af et par ventende boys. Vi sagde farvel til vor chauffør og landcruiseren, og gik videre til paskontrollen, hvor vi uden problemer fik godkendt vore papirer.

Derfra gik vi et par hundrede meter til fods, til grænsebroen "Friendship Bridge". Midt ude på broen stod en militærperson i kinesisk uniform, med et maskingevær hængende over skulderen. Han stod og hvilede sig op ad brogelænderet og så meget afslappet ud.

Nu havde vi imidlertid passeret grænsen til DDR flere gange, når jeg skulle køre cykel løb i Vest Berlin, og havde oplevet hvordan de østtyske grænsevagter tjekkede os, og ofte var ret "bøse", når de opdagede, at vi ikke skulle blive i DDR, men skulle videre til Vest Berlin.

Så vi var spændte på hvordan grænsepassagen ville forløbe her. På den anden side af broen var der et lille pas- og visumkontor. Der sad en enlig kvindelig militærperson, som smilende og hurtigt stemplede de kontrollerede pas og rejse dokumenter. Lettere kunne det næppe være. I de efterfølgende år, hvor vi først har fløjet til Beijing for at tage videre til Tibet, er alt også gået hurtigere og lettere end det er at komme igennem paskontrollen i Kastrop.

Over broen, op ad grusvejen, løb der børn rundt og legede, men grænsevagten tog ikke notits af dem. Vore boys trak vore kufferter over broen sammen med os, og vi gik sammen en lille kilometer, op til en lille vendeplads. Der stod en Toyota Landcruiser og ventede på os, og udenfor stod en ung fyr med et skilt med vort efternavn. Fint.

Det føltes rart, at vi nu var i Tibet. Vi skulle videre ad "Friendship Highway", og kørte til byen Zangmu, hvor vi overnattede på hotel. Hotellet var noget af en speciel oplevelse. Der var ingen reception, men der kom dog én, der viste os vort værelse. På hotelgangen lugtede det fælt af lak og fernis eller noget andet giftigt stads. På selve værelset var der direkte en stank, og vi åbnede med det samme vinduerne.

Fra hotelværelset kunne vi se ud over byen og dens huse og hoteller, der så ud som om de var klistret op ad bjergvæggen som svale-reder. Vi forlod det stinkende værelse, og fandt en hyggelig restaurant på den anden siden af byen. Byen bestod i øvrigt stort set af én lang gade, med huse på begge sider.

Vi havde lige sat os for at spise, og straks kom et kvindemenneske med hånden fyldt med pengesedler og tilbød at veksle. Vi ville helst ikke veksle uautoriseret, men nogle få yuan kunne vi nok bruge. Hun talte sedler op og gav mig dem. Men jeg havde hørt om sigøjnertricks og bremsede hende på vej ud af døren. Hun så naturligvis uforstående ud, mens jeg talte sedlerne op—en for en, foran hende.

Og ganske rigtigt, der manglede en seddel. Hun gav mig den uden indvendinger. Selvom det var i en størrelsesorden af 10 kr. skulle hun ikke score på handlen med mig. Da vi kom tilbage til hotellet var der kun koldt vand i hanerne, inkl. bruseren, det kunne jo ske på disse kanter. Men at der også blev slukket for lyset klokken 19 var vi ikke forberedt på, så lommelygterne blev fundet frem. Godt at vi kun skulle overnatte der en enkelt nat.

Der er koldt på toppen

Næste morgen stod vi op i mørke, og efter morgenmad i et dog belyst, stort lokale, kørte vi ud af byen, og ind i et buldrende mørke. Der var ikke noget som helst lys at se, kun billygterne oplyste vejen og bjergsiden.

På den anden side af vejen var der kløfter, så lyset forsvandt et sted ud i nattehimlen. Det var en utrolig oplevelse. Vi sad bare og nød sceneriet, så det var næsten kedeligt, da dagslyset brød frem.

Jeg sad i bilens venstre side og så på de flotte og stadigvæk frodige bjergsider ovre på den anden side af kløften. Vejen var en smal grusvej. Så smal, at to biler kun med forsigtighed kunne passere hinanden. Men driveren var scenevandt og afslappet, så det smittede af på os, selvom der var steder hvor vejen var skredet ned i den dybe kløft.

Det er næppe nødvendigt at bemærke, at autoværn ikke var opsatte. Min nysgerrighed for at se hvor langt ned der egentlig var overvandt den lille højdeskræk jeg havde i forvejen, så jeg lænede mig ud af sideruden.

Jeg kunne ikke engang se vejkan-ten, og jeg kunne næsten ikke skim-te nogen detaljer i bunden af kløften. Det gik særdeles hurtigt med at få set opad igen, så svimmelheden kunne fortage sig.

Det skal indrømmes, at der gik et par timer, inden jeg fik sundet mig helt. Tanken om, at man ikke kunne se vejkan-ten ved bilens side var stærk. Tanken om blot det mindste skred

Smukke bjerge i horisonten

af vejen....nåh ja—det ville da i hvert fald blive "en oplevelse for livet".

Der findes mange gode råd mod højdesyge. Et af dem er at drikke te med ingefær og honning. Det lyder simpelt, og om det virker, ved vi ikke, da vi holdt os til de lægeordinerede højdepiller. Efterhånden var vi nået op på det tibetanske plateau. Der var helt fladt, med nogle buske og enkelte forkrøblede træer. Det lignede nærmest en ørken.

Vejen gik stort set lige ud, og i horisonten dukkede et par små bygninger op. Da vi kom nærmere kunne vi se en rød og hvidmalt bom, som var nede, og hvor der stod et par soldater. Vi standsede og viste vore pas og rejsedokumenter. Alt var i orden. Vi fik 4 stk. kopier af vore rejsedokumenter, og fik at vide, at vi skulle aflevere et eksemplar ved hvert af de 4 checkpoints vi skulle passere.

Drivhuse i Zangmu

For en sikkerheds skyld lægges en rejsesten, for at sikre held og lykke på turen, både for os selv og andre rejsende.

Det kunne måske lyde som en kedelig køretur, men i løbet af kort tid kunne vi se de store sneklædte bjergtoppe rage op. For os var dette meget betagende.

Vi havde set frem til blandt andet disse imponerende bjerge, der gjorde et så mægtigt og kraftfuldt indtryk. Ikke alene var de nogle af jordklodens højeste tinder, men de var også majestætiske og uberørte af verdens omvæltninger. Det gør, at de ikke kan sammenlignes med de bjerge vi har set i Europa. Der hvilede en dragende følelse af at være en del af jordens ældste og nok mest menneskekærlige kultur.

De efterfølgende gange vi har besøgt Tibet og Himalayaområdet, har disse bjergmassiver været ligeså dragende—de ligefrem opsuger ens identitet.

Det lyder nok lidt poetisk, hvis denne beskrivelse læses med en storbys baggrundsstøj, men det er og bliver ubeskriveligt. Man skal nok være lidt følelseskold, hvis man ikke imponeres og betages af Tibet og dets fantastiske natur.

Lidt om meditationshuler

Vi talte lidt om, hvad yogierne mon levede af, for der var utroligt langt til nærmeste landsby, eller blot til en egn, som var lidt frugtbart.

Det måtte vi undersøge nærmere. Ikke fordi

vi ville prøve at leve som dem, men det kunne da være interessant at vide lidt om de mediterendes muligheder for at få forsyninger.

Måske var der mere bebyggelse eller mere trafik dengang. De gamle mestre og yogier skulle trods alt have noget at leve af, når de var i retræte, trods deres sparsomme levevis. Yogien Milarepa måtte i lange perioder leve af nælder, som han kogte suppe af, hvilket resulterede i, at hans hud blev grøn. Hans gryde fik efterhånden også et grønt indvendigt lag.

Gryden opbevares eftersigende den dag i dag, i Tashi Lumpo klostret i Shigatse i Vest Tibet. Den 1. Shangpa Rinpoche, der døde i 1957, og som var en stor Kagyupa mester, boede i en hule i Mustang i Nepal. Han fik vanligvis mad fra en landsby et par gange om måneden. Men om vinteren kunne indbyggerne ikke altid komme op til ham, så nogle gange måtte han leve af kogt vand i op til et par uger.

En gang var han så sulten, at han vaklede ned til landsbyen for at tigge lidt mad. Uheldigvis var alle beboerne taget bort til en ceremoni et andet sted, så Shangpa Rinpoche var nødt til at gå tilbage. På tilbagevejen så han en roe ligge ved vejen. Han vidste godt, den var til dyrene og blot var tabt på vejen. Først ville han ikke tage dyrenes mad, for strengt taget ville det være at

stjæle. Men sulten drev ham alligevel til at spise nogle stykker, mens han lod resten ligge til dyrene. Som for at råde bod på handlingen udførte han efterfølgende forskellige meditationer. Hertil kommer, at det var først efter, at han var blevet en anerkendt mester, at landsbyboerne regelmæssigt kom med mad til ham.

Sult var og er en del af denne tilværelse. Angående de afsides beliggende grotter, citerer mesteren Gambopa i bogen, "Befrielsens Juvel" - fra indledningen, i "Bodhisattvaers Levevis" - at tilbagetrækningen skal være på et afsides beliggende sted, hvor der som minimum er en høreviddes afstand til nærmeste bebyggelse, svarende til små 500 meter.

Den mavelignende grotte

På vej nordpå, i et område kaldet Nyalam, standsede vi i den lille landsby Gangkar, og var meget spændte på den oplevelse vi nu stod overfor - vi var på vej til en af Milarepas foretrukne meditationshuler. Direkte oversat til dansk bliver hulens navn, "Den mavelignende grotte". Denne var ifølge Milarepa en af de fire vigtigste grotter som han havde opholdt sig i.

Nyalam ligger en lille smule sydøst for Mt. Kailash, og langt vest for både den vesttibetanske by Shigatse og for Lhasa, så denne

Foran indgangen til Milarepas grotte i landsbyen Gangkar, i Nyalam, syd for Mt. Kailash

*Lillian foran alteret i Milarepas hule.
Mila's sorte meditations helle ses til højre
i billedet.*

hule befinder sig langt vest i Tibet.

Fra hovedvejen gik en stejl og noget ubehagelig stentrapp ned at bjergsiden, og ca. 150 meter nede åbnede det sig en lille plads med en bygning, der var bygget op omkring grottens indgang.

Der stod et par halvvoksne drenge og solgte indgangsbilletter svarende til 10 kr. pr. person. De fortalte, at selvom Milarepa var kadji, var det gelugpa traditionen, der vedligeholdt stedet. Dejligt, at de forskellige skoler arbejder sammen. Det så vi flere eksempler på.

Vi var de eneste turister, og der var heller ingen af de lokale inde i hulen, så der var stille og fredeligt. Lige indenfor døren var der en stor bedemølle, som vi gav de traditionelle tre omdrejninger, mens vi samtidigt gik med i omgangene.

I det næste rum var der en stor, sort sten, der ragede ud fra væggen (se foto t.v.). Det er på denne sten, at Milarepa skulle have siddet og mediteret. Det var i sær stort for Lillian at besøge stedet, da Milarepa er et af hendes store, åndelige forbilleder.

— 0 —
(-Fortsættelse i næste nr.-)

Nærbillede af alteret i Miarepas hule.

Yogien Milarepa

Tekst: Grethe Sørvig, forfatter,
tibetansk astrolog og formand for DSTK.

Milarepa (1052-1153) er en af Tibets mest berømte yogier og åndelige mestre. Han blev født i en velstående familie, men da hans far døde, stjal hans onkel og tante alle deres penge og ejendom, og Milarepa og hans mor og søster havde næsten ingen ting at leve af. De blev også holdt udenfor resten af familien og set ned på, fordi de var så fattige.

Dette gjorde Milarepas mor så forbitret, at hun fik sin søn til at love at lære sort magi når han blev voksen, så han kunne hævne den fattigdom og vanære onklen og hans familie havde bragt over dem.

Da Milarepa blev voksen, lærte han i løbet af nogle få uger at lave besværgelser, sort magi og haglstorme. Han ventede til en dag, hvor onklen og hans familie skulle holde en fest, hvor mange familiemedlemmer ville være samlet, og ved hjælp af sine magiske evner, sendte Milarepa en haglstorm over de huse og telte hvor festen blev holdt.

Lhaka, der lærte Milarepa at meditere, men praksissen bragte ham ingen vegne.

Da Milarepa til sidst fortalte lamaen om sin sorte magi, opgav lamaen ham, og sagde, at den eneste, der kunne hjælpe ham, var den store mester, Marpa. *"Han er mester i den nye tantra, hvis lige ikke findes i hele verden. Han og du har karmisk forbindelse fra tidligere liv, så der skal du tage hen"*, sagde lamaen. Milarepa blev fyldt med en ubeskrivelig lykke, blot ved at høre Marpas navn. Alle hår på hans krop rejste sig i fryd ved tanken om ham, og tårerne strømmede af hengivenhed. Han kunne næsten ikke vente med at møde Marpa.

Natten før Milarepa ankom til Drowo Lung, hvor Marpa boede med sin kone, Dagmema, havde Marpa en drøm, hvor hans mester, Naropa, viste sig og gav ham en indvielse. I drømmen gav Naropa Marpa en femgrenet dorje lavet af lapis lazuli, der var en lille smule snavset, og en guldvasse fuld af nektar. Naropa bad Marpa om at vaske den snavsede dorje med nektaren fra vassen, og sætte den op i toppen af et sejrsvanner. *"Det vil behage de tidligere Buddhaer, og gøre alle væsener lykkelige, og således opfylde både dit og mit formål"*,

sagde Naropa.

Taget faldt ned over festdeltagerne, og 35 af Milarepas familiedemedlemmer og andre festdeltagere blev dræbt.

Milarepa fortrød hurtigt sin onde handling, og kunne ikke finde fred med sig selv. Han bekymrede sig hele tiden om hvordan han skulle rense sin karma og nå Oplysning. Han fandt til sidst en lama, Rangtön

Marpa gjorde som han havde fået besked på, hvorpå dorjens lys trængte ud til hele verden, og ramte alle levende væseners hjerter, så deres lidelser forvandt, og de fyldtes med stor lykke. Alle levende væsener bøjede sig ærbødigt for Marpa og hans sejrsvanner, og alle Buddhaer indviede sejrsvanneret.

Marpa vågnede, glad og lykkelig, og lidt stolt over sin drøm, da hans kone kom med morgenmad. Hun fortalte, at hun også havde haft en drøm samme nat, om at to piger, der sagde de kom fra Udhyen i nord, kom bærende på en krystal stupa, der var en lille smule snavset.

"Lama Naropa beordrede dig, fader, at indvie denne stupa og anbringe den på toppen af bjerget. Fra din mund kom det, at selvom denne stupa allerede er blevet indviet af den store mester Naropa, så bliver jeg nødt til at følge min lamas ordre, og du vaskede stupaen i nektar fra vassen, og udførte en længere indvielsesceremoni, hvorefter du anbragte stupaen på toppen af bjerget."

Lys så stærkt som solen og månen strålede ud fra den, og mange lignende stupaer strømmede ud fra den, og fyldte alle bjergtoppene, og de to piger passede på dem. Hvad betyder det?" spurgte hun Marpa. Marpa tillagde de to drømme den samme mening.

Milarepa nåede omsider frem til Marpa. Han fortalte Marpa sin historie, og sagde til ham, at han ville ofre sit legeme, tale og sind til ham, hvis bare han ville give ham belæringer, mad og tøj.

Efter at Marpa havde hørt om alt hvad Milarepa havde lavet, indså han, at Milarepa havde behov for drastiske metoder, til at rense den dårlige karma han havde skabt.

Marpa
(1012-1097)

Han var derfor meget streng i mod Milarepa, og gav ham hverken åndelige belæringer eller en meditationspraksis. I stedet for bad han Milarepa om at bygge et højt tårn til hans søn, og når han var færdig, sagde Marpa, at han ikke var tilfreds, og bad ham rive det ned og bygge et nyt. Dette skete 3 gange.

Hver gang han rev ned et tårn, skulle han bære sand og sten tilbage til de steder han havde fundet det. Hans ryg værkede og var fyldt med hudafskrabninger og blødende sår fra de tunge sten, han havde båret på sin ryg.

Milarepa var flere gange ved at opgive, og stak også af på et tidspunkt, til en anden lama, der gav ham belæringer og en meditationspraksis. Men på grund af sin store tro på, og hengivenhed for Marpa, vendte han tilbage, og når han igen var lige ved at opgive, trøstede og hjalp Marpas kone, Dagmema, ham.

Dagmema trøster Milarepa

De 3 første tårne Milarepa byggede, blev alle bygget i forskellige retninger og i forskellige udformninger. Det første tårn, der var rundt, blev bygget i bunden af dalen, mod øst, det andet, der var formet som en halvcirkel, blev bygget mod vest, og det tredje, der var trekantet, blev bygget i den nordlige ende af Marpas ejendom. Da han havde revet ned det tredje tårn, fik Milarepa tilladelse til at tage buddhistisk tilflugt hos Marpa.

Efter tilflugtsceremonien bad Marpa Milarepa om at bygge et fjerde tårn mod sydvest, der skulle være firkantet og på ni etager. Han lovede, at dette tårn ikke skulle rives ned, og at Milarepa, når tårnet stod færdigt, ville begynde at få belæringer og en meditationspraksis.

Da Milarepa var næsten færdig med det fjerde tårns fundament, kom to af Marpas mere avancerede elever forbi, og trillede for sjov en stor sten hen til ham, som han brugte som byggesten i fundamentet.

Men da Milarepa havde færdigbygget tårnets 2. etage, fandt Marpa ud af, at de havde hjulpet ham, og beordrede stenen fjernet, og placeret der, hvor de havde fundet den.

Milarepa rev igen sin bygning ned og startede forfra. Han forstod hvorfor Marpa lod ham gennemgå denne lidelse, og på grund af sin tro på Marpas visdom og korrekte metoder, og på grund af hans store hengivenhed for ham, gav han ikke op før det fjerde firkantede tårn stod færdig.

Som lovet lod Marpa tårnet blive stående, og der står det stadigvæk, den dag i dag, i Lhodrak i det sydlige Tibet, nær grænsen til Bhutan.

Milarepa fik nu endelig sine belæringer, og tog derefter afsted for at meditere i ensomhed i forskellige huler på afsidesliggende steder.

Hans længsel efter hans guru var imidlertid meget stor, og således også hans længsel efter at nå Oplysning, og hans sange om dette, og om hans erkendelser og åndelige oplevelser alene i bjergene er blevet meget berømte.

Efter mange års meditation i forskellige huler i Tibet og Nepal begyndte Milarepa at give belæringer. Han havde flere tusind disciple, af hvilke mange nåede Oplysning. En af hans mest berømte elever var den store mester Gambopa, forfatteren af den berømte buddhistiske tekst, 'Frihedens Juvel'.

Milarepas liv bruges ofte af lamaerne som eksempel på, at det er muligt at nå Oplysning i løbet af et enkelt liv, selvom man har meget dårlig karma.

Udsigt fra Milarepas hule i Gangkar i Nyalam distriktet i Vest Tibet.

(Foto: Jørgen Evang)

Sekhar Guthok, hvilket betyder 'Sønnens ni etagers hus', står stadigvæk i Lhodrak.

Nyt fra bestyrelsen

Nyt om dit medlemskab

Som medlem af DSTK er du med til at støtte Selskabets daglige drift, fx udgifter til trykning og forsendelse af 'Tibet', frimærker, printerblæk og andet kontormateriale, samt udgifter til arrangementer for vore medlemmer.

Da Selskabet hvert år også får sponsorgaver til den daglige drift fra generøse medlemmer, giver vi hvert år ca. 30.000 kr. til de projekter vi støtter. Fx giver vi hvert år, fra vor egen kasse, et beløb til-

svarende en indisk månedsløn, til en tibetansk journalist ved den tibetansk sprogede avis 'Tibet Times', samt til andre projekter, som man kan se af vort årsregnskab.

Som noget nyt fra og med 2013 vil vi tage 10 kr. fra hvert indbetalte medlemskontingent og lægge dem i puljen for ikke-specificerede sponsorgaver, der hvert år fordeles på udvalgte projekter.

Alle medlemmer bliver således automatisk også sponsorer på vore hjælpe-

projekter.

Hvis du som medlem har noget i mod også at blive sponsor, vil vi gerne høre fra dig, så dit kontingent kun bliver brugt til Selskabets daglige drift.

Har du husket at betale kontingent for 2013? Hvis du finder dit medlemsnummer nedenfor, har du glemt at betale. Der er 138 medlemmer, som ikke har betalt kontingent hidtil i år, hvilket giver Selskabet et tab på 34.500 kr., så skynd dig at betale!

3	4	12	20	22	23	37	40	41	52	58	59	63	78
90	107	112	117	118	124	129	131	140	142	145	150	177	183
201	235	241	257	259	282	285	300	310	316	329	341	346	348
372	375	392	402	410	414	427	428	438	451	460	471	477	488
493	496	513	517	534	537	543	546	569	626	634	636	642	646
655	662	673	689	694	716	761	797	822	826	840	844	879	885
903	944	961	966	985	986	1001	1035	1036	1039	1068	1074	1100	1114
1121	1133	1156	1170	1190	1193	1239	1240	1253	1256	1266	1268	1271	1280
1281	1290	1296	1303	1316	1324	1331	1339	1346	1350	1353	1356	1359	1361
1362	1363	1364	1365	1366	1369	1370	1376	1379	1382	1383	1389		

*Giv en julegave
med mening*

Køb et års medlemskab i Dansk Selskab for Tibetansk Kultur til venner og familie

og hjælp os at hjælpe tibetanere i og udenfor Tibet.

Modtageren af din gave vil få et smukt gavekort, de to sidste numre af 'Tibet' og bogen 'Tibet til alle sider'.

Pakken sendes til den, der betaler, som således selv kan give gaven til vedkommende.

Hvis du vælger at købe et med-

lemskab i gave, får du en rabat på 50 kr. for medlemskab i 2014. Du køber således gaven ved at indbetale 200 kr. på reg. nr. 1551, kontonummer: 342 87 88, og skriver "gave nyt medlem" på din indbetaling.

Send os derefter en mail eller et brev, eller ring til os med oplysning om, hvem gaven er ment til og hvem vi skal sende den til.

Invitation til Losar

Søndag den 2. marts 2014

kl. 18:30 på

Restaurant Himalaya,
Herluf Trolles Gade 5,
1052 København K

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur inviterer til Losar—tibetansk Nytårsfest—på Restaurant Himalaya søndag den 2. marts 2014. Pris kr. 250,00.

Prisen inkluderer en velkomstdrink, en firerretters menu med både kød og vegetariske retter, dessert ("Marpa"; pandekage lavet af kokosmel med is-creme), samt kaffe, te, frugt og konfekt. Sodavand, øl og vin kan som vanlig købes i baren.

Som forret serveres en tibetansk Nytårssuppe med et symbol i en dejbolle, der, rent humoristisk, indikerer årets tendenser for hver af os.

Program

Kl.18:30.....Velkomstdrink
" 18:45 Nytårspuja
" 19:00.....Nytårs middag
" 20:00Tendenser i Træ Hestens år
" 20:30.....Hosoo og hans band,
 Transmongolia, underholder med smuk mongolsk
 overtonesang.

(Alle tidspunkter er ca.-tider)

———— 0 ————

Selskabet tager butikken med, så husk at medbringe kontanter hvis du vil shoppe.

Der er et begrænset antal pladser, så jo før du tilmelder dig, desto mere sikker er du på at få en plads. Tilmelding er nødvendigt.

Du tilmelder dig ved at indbetale 250,- kr. på reg. nr. 1551, kontonummer: 342 87 88

Husk at skrive dit navn, "Losar" og det antal personer du betaler for, på din indbetaling, samt at tage kvitteringen med, da den er din indgangsbillet.

Ring eller send os gerne en mail og hør om der stadigvæk er plads, hvis du er sent ude.

Tlf.: 20 30 38 18, E-mail: dstk.info@gmail.com

Alle er velkommen!

NYT FRA BUTIKKEN

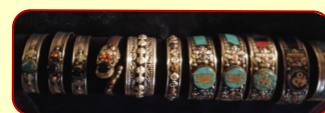
20 % rabat på alle varer i december

Plakater

Bøger

Smykker

Tekstiler

Se vort udvalg

*på vor hjemmeside
www.dstk.dk*

LexJuris

ADVOKATER

Advokat

Jørgen Evang,
Degnebakken 11,
4684 Holmegaard
Tlf.: 51 90 04 11

E-mail: je@lexjuris.dk

Familiesager, herunder gratis familietjek

Arbejds- og ansættelsesret

Inkasso (no cure no pay) RKI certificeret

Færdselsret

Strafferet

ISSN: 1397 - 9248

Tryk: LaserTryk.dk A/S

**Dansk Selskab for
Tibetansk Kultur**

Jansvej 12, 2. tv.

2300 København S

Tlf.: 40 17 13 72

E-mail: dstk.info@gmail.com

www.dstk.dk

